Brooklyno ir Apylinkės Lietuviai, Visi į Didžiąsias Prakalbas ir Koncertą Šį Sekmadienį, Vasario 28, Grand Paradise Svetainėj, Brooklyne!

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 49 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Vasario-Feb. 27, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

KRISLAI

L.L.D. 1943 metų knyga.
Tas visiems aišku.
Lengviau ant širdies.
Kodėl jie ten nedrįsta?
Dėl aiškumo.
Mirtis naciams!
Kokia čia apgavystė?
Rašo **A. BIMBA**

Noriu pranešti visiems Lietuvių Literatūros Draugijos nariams, kad šių metų knyga jau atiduota spaudai. Knyga vadinsis **"Didysis Lietuvių Tautos Priešas."**

Tai bus labai svarbi knyga apie mūsų seną, gimtinį kraštą.

Už dienos kitos prasidės knygos spausdinimas. Spaustuvei jau reikia mokėti už darbą ir už popierą.

Tuo tarpu jau išleidome pirmąjį šių metų Šviesos numerį ir už dienos kitos visi nariai gausite.

Ko mums dabar reikia?

Reikia, kad visi nariai tuojau pasimokėtų duokles. Padarykite taip, kad kovo mėnesis praeitų su įtemptu pasiryžimu mokėtis duokles.

Aišku, kad negalės tos puikios knygos gauti tie nariai, kurie nebus pasimokėję duoklių už 1943 metus.

Apsirūpinkite iš anksto. Būkite geram stovyje. Naudokitės visomis organizacijos teisėmis.

Reikia pripažinti, kad nors sykį Hitleris pasakė teisybę. Paskutinėje savo desperatiškoje prakalboje jis sakėsi esąs rytiniam fronte ir negalįs sugrįžti į Vokietiją. Todėl, girdi, kad ne kur kitur, kaip rytiniam fronte yra sprendžiamas ir bus išspręstas šio karo likimas.

Mes, žinoma, veliname, kad iš to fronto Hitleris sugrįžtų Vokietijon jau be galvos. Taip turės atsitikti.

Visi šiandien pripažįsta tą tiesą, kad Hitleris bus sunaikintas tiktai Europoje.

Štai kodėl laukiama antro fronto Europoje. Jis turės būti atidarytas. Prie to ruošiasi Anglija ir Amerika.

Kol kas Sovietams vieniems prisieina atlaikyti pozicijas. Mes teikiame jiems visokią paramą.

Prieš kelias dienas labai blogai atrodė dalykai Tunisijoje. Ten turėjome didelių nuostolių. Rommelio armijoms buvo pavykę amerikiečius pastūmėti keletą desėtkų mylių.

Bet dabar visiems lengviau ant širdies. Tos armijos ne tik sulaikytos, bet jau grūdamos atgal.

Anglija ir Amerika suvienytomis spėkomis neužilgo Ašies gaujas suvarys į Vidužemio Jūras, arba jų kaulus padžiaus Tunisijos kalnuose.

Tėvynėje (vasario 26 d.) skaitau anglišką rezoliuciją, priimtą Marylando valstijos seimelio. Ją pasiūlė seimelio narys lietuvis baltimorietis Rastenis.

Rezoliucija apie Lietuvą. Bet joje nė žodelio prieš Sovietų Sąjungą!

Tai gerai. Matyt, rezoliucijos autorius bijojo prakišti, todėl neįdėjo rezoliucijon hitlerinių nuodų. Seimelis būtų atmetęs ir pasmerkęs.

Bet kaip dabar suderinti šitą Rastenio rezoliuciją su Amerikos Lietuvių Tarybos mitinguose priimtą rezoliuciją, kurioje taip atvirai ir bjauriai puolama didžioji Amerikos talkininkė?

Ponas Rastenis priklauso tai pačiai politinei pakalenijai,

(Tąsa 5 pusl.)

UŽĖMĘ TARPKALNĘ, AMERIKIEČIAI VEJA NACIUS TOLYN

Amerikos Kariuomenė Atakuoja Vokiečius Keliose Tunisijos Fronto Dalyse

Šiaur. Afrika, vas. 26. — Amerikiečių kariuomenė, tankai, šarvuoti automobiliai ir lėktuvai supliekė Rommelio vokiečius Bahiret - Foussanos plokščiakalnyje ir šturmu užėmė strateginę Kasserine tarpkalnę, šešių mylių ilgio ir dviejų mylių pločio, centralinėje Tunisijoje.

Amerikiečiai drūčiai laiko savo rankose kaip vakarinį, taip ir rytinį tos tarpkalnės galus.

Pasprukę Rommelio kariuomenės likučiai iš Kasserine tarpkalnės, vejami amerikiečių su anglų pagalba, jau atsidūrę už 10 iki 15 mylių į šiaurių rytus toliau.

(Kitas pranešimas teigia, kad ištrūkę iš minimos tarpkalnės naciai nešdinasi ir į pietus linkui Gafsos.)

Tai yra pirmutinis didelis amerikiečių l a i m ė j i m a s prieš Ašies jėgas Tunisijoj.

Amerikiečiai ir anglai dabar atakuoja fašistus šonan ir Sbeitlos apylinkėje, į šiaurių rytus nuo Kasserine tarpkalnės.

Francūzų kariuomenė atmetė atgal hitlerininkus, dariusius ataką į vakarus nuo Ousseltijos.

Amerikiečių žvalgai energingai veikia prieš fašistus Sbibos srityje, į šiaurius nuo Sbeitlos.

Anglų Aštuntosios Armijos žvalgai apėjo pajūrinį galą vokiečių tvirtovių Mareth linijos, pietinėje Tunisijoje. Sakoma, kad anglai ruošiasi šturmuot bei apsupt nacius ir italus toje linijoje.

ŠAUNUS AMERIKIEČIŲ LAIMĖJIMAS

Washington. — Jungtinių Valstijų karo sekretorius Stimson pareiškė laikraštininkams, jog amerikiečiai sudavė šaunų smūgį vokiečiams Kasserine tarpkalnės srityje, Tunisijoje. Jis gyrė amerikiečių gaivumo dvasią, kad po pirmiau nukentėto pradinio sumušimo jie taip greitai atsigavo ir per audringą ofensyvą nugrūdo priešus (kelioliką mylių) atgal.

AMERIKOS LAKŪNAI SUNAIKINO BEI SUŽALOJO 30 JAPONŲ LĖKTUVŲ

Amerikos Oficialiai Pranešimai

NEW DELHI, Indija, vas. 25. — Jungtinių Valstijų štabo pranešimas:

Didelė grupė japonų bombanešių, lydimi lėktuvų kovotojų, iš ryto vėl atakavo amerikiečių lėktuvų stovyklas Assame. Jiems pastojo kelią mūsų lėktuvai kovotojai. Pradinis pranešimas sako, jog iš 30 priešų lėktuvų toje grupėje šeši tikrai tapo sunaikinti, dvylika kitų turbūt sunaikinta, o likusieji sužaloti.

Visi mūsų lėktuvai sugrįžo į savo stovyklas nėkiek nesužaloti.

Kelios japonų bombos, nukritusios į vieną iš mūsų stovyklų, nepadarė visai jokių nuostolių.

Vasario 23 d. mūsų lėktuvai kovotojai atakavo leng-

(Tęsinys 5-tame puslapyje)

Talkininkai Neužilgo Įsiveršią Europon, Sako Anglų Ministeris

London. — Anglijos karo ministeris James Grigg sakė seime, kad vis daugiau ir daugiau amerikiečių kariuomenės atplaukia į Angliją. Jis pareiškė viltį, jog esančiai Anglijoje kanadiečių kariuomenei "jau neilgai teks nekantriai reikalauti veiksmų" prieš vokiečius Europoje.

Tunisijoj amerikiečiai sumė dar tam tikrą skaičių vokiečių ir italų karių.

Naciai Permeta Savo Jėgas iš Afrikos ir Vakarų prieš Sovietus

Maskva. — Vokiečiai permetė dalį savo lėktuvų iš Tunisijos į frontą prieš Sovietus, kaip praneša United Press iš Novorossiisko-Rostovo srities.

Naciai atsiunčia vis daugiau atsarginių savo kareivių ir lėktuvų iš Francijos ir abelnai iš vakarinės Europos į prieš-sovietinį frontą. Tuomi hitlerininkai stiprina pradėtas kontr-atakas prieš Raudonosios Armijos jėgas.

ŠĮ SEKMADIENĮ, FEBRUARY 28, ĮVYKS BROOKLYNE NEPAPRASTOS PRAKALBOS IR PUIKUS KONCERTAS

Brooklyne, N. Y., šį sekmadienį, Vasario-February 28 d., Grand Paradise Svetainėje, kampas Grand ir Havemeyer Sts., įvyks didžiosios prakalbos su gražiu ir smagiu koncertu.

Kalbas sakys **Vladimiras Kazakevičius,** gimęs Rusijoj ekonomistas rašytojas, gyvenęs Tolimuose Rytuose, o dabar Jungtinėse Valstijose; **Povilas Rotomskis,** Sovietų Sąjungos Generalinio Konsulato atstovas; **Rokas Mizara,** "Laisvės" redaktorius; **Motiejus Šolomskas,** "Tiesos" Jaunimo Skyriaus redaktorius. Pirmininkaus **daktaras Jonas J. Kaškiaučius.**

Dainuos didysis **Sietyno Choras** iš Newarko, N. J., vadovaujamas B. Šalinaitės; taipgi dainuos **Aldona Klimaitė ir Suzana Kazokytė;** skambins **Rusų Balalaikų Orkestras.**

Bus ir grupė Sovietų jūrininkų ir partizanų kovotojų.

Pradžia 2 valandą dieną. Įžanga veltui.

Šias prakalbas ir koncertą rengia Lietuvių Komitetas Teikimui Pagalbos Lietuvai ir Sovietų Sąjungai.

Brooklyno, New Yorko ir plačiosios apylinkės lietuviai yra kviečiami kuo skaitlingiausiai atsilankyti, išgirst prakalbų opiausiais šių dienų klausimais ir pasigrožėt turininga koncertine programa.

Stalinas Dėkoja Prezidentui Rooseveltui už Nuoširdų Sveikinimą ir Numato Jungt. Tautų Pergalę

WASHINGTON. — Sovietų premejeras Stalinas sekamai padėkojo prezidentui Rooseveltui už jo pasveikinimo kablegramą dėlei Raudonosios Armijos 25-metinės sukakties:

"Malonėkite priimti nuoširdžią mano padėką už draugišką tamstos kablegramą dėlei Raudonosios Armijos 25-metinės sukakties ir už tamstos aukštą pagyrimą karinių jos pasisekimų.

"Aš kartu su tamsta pasitikiu, jog tie pasisekimai atidarys kelią prieš bendrąjį mūsų priešą, kuris turi būti nugalėtas sujungtomis jėgomis mūsų kraštų ir visų laisvę mylinčių tautų."

KARO PASTANGŲ ARDYTOJAI JUNGTINIŲ VALSTIJŲ KONGRESE

Washington. — Jungtinių Valstijų vyriausybė reikalavo paskirt tik $1,200,000 paramai neščioms ir gimdančioms kareivių ir jūreivių žmonoms. O tokių yra 25,000 kas mėnesį.

Kongreso lėšų komisija atmetė šį reikalavimą.

Valdžia kreipėsi į kongresą, kad paskirtų lėšų padidint karinių valgių gamybą. Ta kongresinė komisija, neva taupydama šalies iždą, atmetė pinigų skyrimą šiam reikalui.

Valdiškas darbo departmentas prašė paskirti trejetą šimtų tūkstančių dolerių veiklai, per kurią galima būtų sumažint darbininkų išlikimus iš darbų ir geriau apsaugot juos nuo sužeidimų bei užmušimų fabrikuose ir dirbtuvėse.

Bet Dieso - Wheelerio - Hooverio šaika kongreso lėšų komisijoj atmetė ir šį valdžios reikalavimą.

Visi minimi valdžios reikalavimai tarnautų karinėms mūsų krašto pastangoms ir keltų amerikiečių ūpą. Bet lėšų komisijoje sėdintieji atgaleiviai to nepaiso.

Diesiniai - wheeleriniai elementai, iš antros pusės, atmetė valdžios siūlymus suvaldyt pelnagrobius.

Užtat jie vėl entuziastiškai paskyrė desėtkus tūkstančių dolerių nelemtajai Dieso komisijai, kuri persekioja tariamus raudonuosius ir darbo unijas, o apglosto fašistinius gaivalus Amerikoje, ardydama tautinę amerikiečių vienybę.

Rommelio fašistai kraustosi ir iš Gafsos, 50 mylių į pietus nuo Kasserine tarpkalnės, Tunisijoj, kaip neoficialiai praneša vidudienį vas. 26.

Raudonarmiečiai Užėmė dar Eilę Punktų Charkovo, Rostovo ir Kaukazo Frontuose

Sovietų Oficialiai Pranešimai

LONDON, vas. 26. — Vidunaktinis Maskvos radijo pranešimas:

Į vakarus nuo Rostovo mūsų kariuomenė vedė ofensyvo mūšius ir užėmė vieną iš vokiečių pamatinių apsigynimo punktų.

Į pietų vakarus nuo Vorošilovgrado mūsų kariuomenė užėmė kelias apgyventas vietas.

Į pietų vakarus nuo Kramatorsko mūsų kariuomenės dalinys X nušlavė dvi kuopas vokiečių pėstininkų. Kitas mūsų kovotojų dalinys, atmušdamas hitlerininkų kontr-ataką, sunaikino 400 priešų.

Mūsų lakūnai kelis kartus užklupo lėktuvų stovyklas ir sunaikino 17 vokiečių lėktuvų ant žemės.

(Tęsinys 5-tame puslapyje)

SOVIETAI KIEČIAU UŽVERŽIA LANKĄ APIE NACIUS TIES NOVOROSSIISKU

Maskva, vas. 26. — Sovietų kariuomenė, plieno ir ugnies lanku apsupus vokiečius Taman pusiausalyj, Novorossiisko srityje, vakariniame Kaukaze, vis kiečiau spiria priešus kampan tarp Azovo ir Juodosios Jūros. Desėtkams tūkstančių hitlerininkų ten jau nebėra jokios kitos ištrūkimo vilties, kaip tik mėgint daliai jų pabėgt per Kerčo jūrinį sąsiaurį į Krimo pusiausalį.

Raudonoji Armija tame vakariniame Kaukazijos kampe atėmė iš suveržtų priešų dar kelias svarbias pozicijas, o tarp jų Mingrelską, 26 mylios į pietus nuo Novorossiisko uosto; Staroblieženską ir Angelinską, geležinkelio stotį, 60 mylių į šiaurių rytus nuo Novorossiisko. Per dieną sovietiniai kovotojai toje apylinkėje sunaikino bent 2,000 hitlerininkų.

Per sniegų audras raudonarmiečiai O r i o l o ir Charkovo frontuose pažygiavo dar pirmyn, užimdami eilę apgyventų ir aptvirtintų punktų; visur sumušė desperatiškas, vis smarkėjančias nacių kontratakas.

(Naciai per Berlyno radiją gyrėsi, būk jie atkariavę nuo Sovietų Kramatorską ir Krasnoarmeiską, pietiniame Ukrainos fronte; bet niekas kitas nepatvirtina to hitlerininkų pagyro.)

Fašistai Ruošiasi Vartot Nuodų Dujas

Iš Jugoslavijos pranešama, kad jugoslavai patriotai sučiupo italų komandos dokumentą, iš kurio patyrė, jog fašistai yra prisikrovę nuodingų dujų bombų į sandėlius Dalmatijoj, Jugoslavijos dalyj.

Įžiūrima, kad vokiečiai ir italai rengiasi pirmiausiai nuodų gesais kariaut prieš Jugoslavijos partizanus.

Visiem Berlyno gyventojam padalinta dujokaukės (maskos apsaugai nuo nuodingų dujų). Tatai irgi patvirtina nuožiūrą, kad hitlerininkai planuoja nuodingais gesais atakuot Sovietus, amerikiečius ir anglus.

Anglų ir Amerikos Lakūnai Plačiai Pliekė Vokiečius Europoj

London, vas. 26.— Anglijos bombanešiai, manoma, išvien su amerikiečių Lekiančiomis Tvirtovėmis, audringai bombardavo nacių pramonės miestą Nurnbergą, pietiniai - vidurinėje Vokietijoje. Negrįžo 9 anglų lėktuvai.

Kiti Amerikos ir anglų lėktuvai dienos laiku atakavo karinius nacių punktus vakarinėje Vokietijoje, ir šiaurinius p a j ū r i u s Vokietijos ir jos užimtų kraštų.

Amerikiečiai vėl iš Oro Atakavo Neapolį

Šiaur. Afrika, vas. 26.— Amerikos lakūnai jau ketvirtą kartą šį mėnesį bombardavo Neapolį, Italijos didmiestį ir svarbų karinį uostą.

Pittsburgh, Pa. — Sustreikavo Montour No. 4 angliakasyklos mainieriai protestuodami, kad atidėtas kariuomenėn ėmimas W. E. Chaffono, kuris yra nevedęs ir tik 27 metų amžiaus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Prezidentas Rooseveltas Aiškina Stalino Pareiškimo Dvasią

Komercinėje spaudoj pasipylė visokių priekabiavimų prie Juozo Stalino Dienos Įsakymo Raudonajai Armijai josios 25-kių metų sukakties proga. Prezidentas Rooseveltas padarė rimtų pastabų spaudos atstovų konferencijoj.

Stalino yra duotas įsakymas Raudonajai Armijai apvalyti Sovietų Sąjungos plotus, kaip tai: Sovietų Ukrainą, Baltrusiją, Moldaviją, Kareliją, Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Tuli iš to pradėjo daryti išvadas, būk Stalinas sakęs, kad, kai bus tas atsiekta, tai Raudonoji Armija toliau nekariaus. Prezidentas Rooseveltas spaudos atstovams kietai pareiškė, kad tokios išvados yra **neteisingos.** Neteisingas bandymas išaiškinti, būk Raudonoji Armija yra organizuota tik apgynimui Sovietų Sąjungos plotų. Stalinas tą sakydamas turėjo mintyj, kad Raudonoji Armija organizuota apgynimui Sovietų Sąjungos, bet jokiame atsitikime **ne pavergimui kitų šalių.** Bet Sovietų Sąjungos vadai yra daug kartų pirmiau pareiškę, kad **jeigu priešas užpuls, tai to priešo sunaikinimui Raudonoji Armija perkels karo veiksmus į priešo teritoriją.** Priešas užpuolė ir kovos eis iki priešo sunaikinimo, nepaisant keno žemėj tas sunaikinimas baigsis.

Suprantama, kada bus priešas išvytas iš Sovietų Sąjungos teritorijos, kada Raudonoji Armija stovės prie Vokietijos, Vengrijos, Rumunijos sienų, tai tada bus ir kiti jai įsakymai.

Reikia suprasti, kad tą prasimanymą, būk Sovietai sustos kariavę, skleidžia daug sužinių priešų, kurie nori pakenkti Jungtinių Tautų vienybei.

Sukasi ir kitoki prasimanymai, būk Sovietų Sąjunga pasirengusi atšaukti iš Amerikos savo atstovą Maks. Litvinovą. O visa tai yra paprastos pasakos. Ir juo Hitleriui prasčiau bus, tuo bus daugiau tokių prasimanymų; vieni baugins "bolševizmo baubu," kiti vėl šauks, būk Sovietai sustos ir kariavę, "keršindami Jungtinėms Tautoms už neatidarymą antro fronto." Visų tų pastangų perais yra nacių propaganda.

Kerta Svarbius Gelžkelius

Raudonoji Armija žygiuodama linkui Charkovo pirmiausiai pakirto jo susisiekimus su kitais miestais. Jeigu atidžiai įsižiūrėsime į dabartinius Raudonosios Armijos veiksmus, tai matysime, kad ji kerta priešų susisiekimus svarbiuose punktuose ir ruošia visą eilę apsupimų.

Hitlerio govėdos uždaromos Donbase, Oriolo ir Briansko srityj, Kryme ir gal bus uždarytos prie Baltijos Jūros ir Dniepro alkūnėj.

Žinoma, Raudonoji Armija jau būtų daug pravedusi gyveniman puikių savo planų, jeigu prieš Hitlerį būtų antrasis frontas Europoj. Kol antro fronto nėra, kol Hitleris gali ne vien Vokietijos, bet ir savo talkininkų fašistines jėgas mesti prieš Sovietų Sąjungą, tai tas labai apsunkina Raudonosios Armijos kovas.

Šimtas Bombų po 2 Tonus ant Bremeno

Kada razbaininkai hitlerininkai pavergdinėjo Europoj šalis, kada jiems sekėsi, tai jie gyrėsi, kad niekas nenumes bombų ant Vokietijos. Bet jų užpuolimas ant Sovietų Sąjungos atvedė prie to, kad dabar ne jie bombarduoja Angliją, bet anglai, amerikiečiai ir rusai bombarduoja nacių karinius centrus.

Vasario 21 dieną didžiuliai anglų bombininkai jau 102-ru kartu bombardavo Bremeną. Ir šiuo kartu jie numetė ant Bremeno 100 bombų po 2 tonus kiekvieną, neskaitant šimtų mažesnių bombų.

Finų Fašistų Advokatai

Pas mus reakciniai elementai daugiau rūpinasi fašistų Finliandijos likimu, negu pačios Amerikos karo išlaimėjimu. Bulvarinė spauda jau 20 mėnesių, kaip rašo apie Finliandijos "jieškojimą taikos". Tuo gi pačiu kartu Finliandijos fašistai kariauja Hitlerio pusėj ir skandina Jungtinių Valstijų laivus, žudydami mūsų jūreivius.

Sovietų Ofensyvui Kenkia Sniegas

Amerikietis korespondentas Mr. Ralph Parker rašo iš Sovietų Sąjungos, Oriolo fronto, kad toj srityj yra labai daug priversta sniego. Paskutinėmis keliomis dienomis buvo didelės sniego audros, kurios labai kenkė Raudonosios Armijos pirmyn ėjimui.

Tuli žmonės yra įsikalbėję pasaką, būk sniegas kenkiąs tik Hitlerio "viršžmogiams." Tikrumoje, gilus sniegas labai kenkia Raudonosios Armijos ofensyvui, ypatingai mechanizuotoms josios dalims.

Sabotažas Danijos Industrijoj

Iš Stockholmo pranešama, kad Danijos darbo žmonės sunaikino keturias industrijos šakas, degindami ir sprogdindami fabrikus. Yra suparalyžiuotas Reichardts čokolado fabrikas ir sudegintas Hailberg automobilių taisymo fabrikas. Skaudžiai sugadintas Burmeister-Wain Diesel karo laivams motorų gaminimo fabrikas ir daugelis kitų.

Danijos žmonės kovoja ir laukia, kada jiems į pagelbą ateis Anglijos ir Amerikos armijos, kad Hitleris bus pradėtas mušti iš vakarų.

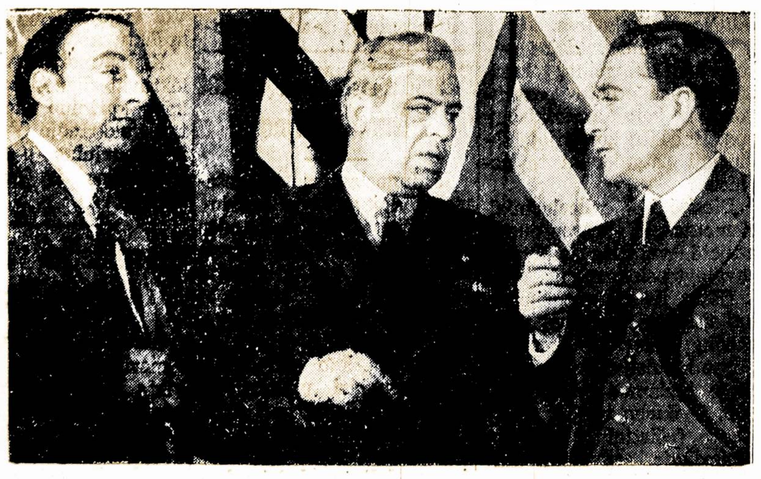

Lotynų Amerikos vadai reikalauja glaudesnių ryšių kultūriniame darbe. Nesenai įvyko didelis masinis mitingas New Yorke, kur kalbėjo visa eilė žymių rašytojų, visuomenininkų ir kitokių įžymių, pareikšdami pageidavimų, kad tarp visų Amerikos respublikų žmonių prasidėtų glaudesnis bendradarbiavimas. Iš kairės į dešinę: Pablo Nerula, Čilės poetas ir konsulas Meksikai; Meksikos ambasadorius Don Francisco Castillo Najera; Vincente Toledano, prezidentas Lotynų Amerikos Darbo Konfederacijos.

Jurgis Gegužis

(Iš atsiminimų)

Gyvenimas keistas. Gyvenimas — pilnas staigmenų, netikėtumų. Štai, atėjo iš Bostono žinia, kad numirė Keleivio leidėjas Jurgis Gegužis.

Prieš lygiai 29 metus šitų žodžių rašytojui teko pradėti Keleivio spaustuvėje dirbti — mokytis spaustuvininko profesijos. Ar galėjo tuomet ateiti į galvą mintis, kad po 29-nių metų teks rašyti Jurgio Gegužio nekrologas? Aišku, ne!

Jurgis Gegužis buvo geras spaustuvininkas, geras meistras. Jis tos profesijos išmoko Tilžėje, Mauderodės spaustuvėje. Kai jis pradėjo leisti (išvien su Michelsonu) Keleivį, Gegužis išmokino spaustuvės amato daugiau lietuvių kaip bile kokis kitas spaustuvininkas. Retas kuris šių dienų lietuviškos spaustuvės darbininkas nėra perėjęs per Jurgio šerengą. Laisvės pastogėje yra trys, dirbę po Gegužio komanda: Petras Šolomskas, Rojus Židžiūnas ir šitų žodžių rašytojas. Be to, ten yra dirbęs ir laisvietis Vincas Paukštys.

Pats gerai žinodamas tąjį amatą arba profesiją, Gegužis ir kitus mokė gerai, "iš pat panagių." Pradėdamas mokytis, jam turėjai kiekvieną dalykėlį atlikti taip, kaip reikalauja taisyklės. Todėl perėjęs per Jurgio šerengą, asmuo, kuris norėjo išmokti, jis turėjo gerą tam pagrindą. Tai vyriausias Jurgio Gegužio nuopelnas.

Tiesa, pats Gegužis pastaraisiais metais toje profesijoje, matyt, nesivarė pirmyn, nes Keleivio technika nėjo greta su kitų laikraščių technika, — ji kaip buvo taip ir pasiliko gegužinė.

Kodėl Jurgis Gegužis padarė tiek daug lietuvių zecerių? Dėl to, kad jis nenorėjo mokėti darbininkams didesnių algų. **Nors asmuo galėjo ir gerai ir greit pramokti darbo, jo alga vis buvo mokinio alga.** Gauti algos pakėlimą pas Gegužį buvo labai sunku. Jurgis buvo labai skūpus bosas. Dėl to, kai tik asmuo pas jį šiek tiek pramokdavo zecerio amato, jis apleisdavo Keleivį, — vykdavo į kitas spaustuves, lietuviškas arba angliškas laimės jieškoti.

Pradėjau Keleivyj dirbti 1914 metų pradžioje. Gegužis man mokėjo tuomet berods septynis ar aštuonis dolerius per savaitę. Mokinausi raides rinkti ir presus valdyti—plakatus, knygas ir Keleivį spausti. Keleivis tuomet rotarinio preso neturėjo — —buvo spaudžiamas knyginiu presu. Kiekviena Keleivio kopija tekdavo leisti per presą po du sykiu.

Mokinantis presu spausdinti, pasitaikydavo, kad popieros arkušas užkliūdavo prese, — tekdavo presas sulaikyti, išimti popierą ir vėl presą paleisti. Kiekvieną preso sulaikymą ir paleidimą velionis Jurgis girdėdavo, nes jis sėdėdavo prie savo deskos viršuje, o presas po juo buvo sklepe (28 Broadway, So. Bostone). Man sakė (berods Židžiūnas, kuris tuomet dirbo administracijoje), jog, kai tik presas būdavo sulaikomas, diržai sugirgždėdavo, Gegužis tą girdėdamas, susiraukdavo ir net sudejuodavo. "Diržai naikinami!" sakydavo jis. Be to, Gegužis ir man dėl to išmetinėdavo.

Tą sužinojęs, aš bandydavau kuorečiausiai sulaikyti presą. Kai popiera užkliūdavo, patėkdavo į volus, atramentuojančius raides, aš nueidavau ir, mašinai einant, bandydavau tą popierą iš ten ištraukti, išrankioti. Kartą taip darant, volai pagrobė mano ranką. Gerai, kad diržai buvo liuosi, — jie pradėjo cypti, žviegti. Presas sustojo. Ir taip išgelbėjo mano ranką. Atžagariai, būčiau netekęs dešinėsės rankos. Velionis Gegužis greit atbėgo žemyn, atleido volus. Ištraukiau kruvinus pirštus ir buvau nusiųstas pas gydytoją (dr. Matulaitį). Nuo to laiko vienas mano rankos pirštas ir dabar tebėra nenormalus, smarkiai pažeistas.

Kai ranka sugijo, reikėjo suvest su gydytoju sąskaitą. Jurgis sakė man:

— Rokuti, aš nenoriu tave skriausti, — aš irgi prisidėsiu prie gydytojo bilos apmokėjimo. Abu per pusę mokėsime...

Ne kaip kvepėjo tuomet man tokis Jurgio socijalizmas, — juo labiau dėl to, kad aš baisiai biednas buvau. Bet tylėjau ir niekad niekam tuo nesiskundžiau.

Mes buvom neorganizuoti. Todėl negalėjome organizuotai nei algų pakėlimo reikalauti, nei dėl darbo sąlygų kolektyviai pasitarti. Algų pakėlimo reikalais kiekvienas darbininkas rūpindavomės "kas sau." Visi matėme, kad Keleivio biznis didėja, o mums pragyvenimo produktų kainos kyla. Todėl "kas sau" prašydavome ir algos pakelti. Aš tokią sistemą naudodavau: Ateinu būdavo anksčiau į ofisą, parašau Jurgiui raščiuką-laiškutį, prašantį algą pakelti. Laiškutį padėdavau ant Jurgio deskos, prie lango, o pats nueidavau skersai Broadwės į lietuvišką vaisių krautuvėlę ir atsargiai stebėdavau, ką bosas darys, perskaitęs raščiuką.

Prieš 8 v. ateidavo Gegužis. Perskaitęs susiraukdavo, užsimąstydavo, kratydavo galvą. Aš nedrąsiai einu į ofisą, tarytum nieko nežinodamas. Gegužis pasišaukia mane ir pradeda drožti pamokslą: nėra pinigų, viskas eina prastai, o tu, Rokuti, daugiau algos prašai!...

Atėjus šeštadieniui, gaunu algą su 50c pridėčku (porą sykių jokio pridėčko negavau) ir raminuosi.

1916 metais apleidau Keleivį, išvykdamas į Philadelphiją Kovos spaustuvėn dirbti.

Jurgis Gegužis buvo skūpus žmogus ir dėl to negalėdavo pas jį ilgai darbininkai pasilaikyti.

Nors Keleivis skaitėsi ir skaitosi socijalistiniu laikraščiu, tačiau tuomet jo leidėjas nepriklausė LSS. Kai kurie draugai sakydavo, kad jis nepriklausąs dėl skūpumo. Galimas daiktas. Tačiau, asmeniniai, Jurgis geras žmogus būdavo. Su juo galėjai pasikalbėt ir pasibarti.

Man dirbant Keleivyje, Jurgis dažnai primindavo:

—Rokuti, tik nebūk tokis, kaip tavo brolis Mykolas.

Ką mano brolis Mykolas (mirė 1929 metais Colorado valstijoj) jam padarė, man taip ir neteko sužinoti. Kai kurie sako, būk Mykolas, kai jis dirbo Laisvėje, norėjęs Keleivio spaustuvės darbininkus į streiką išvesti, — nežinau.

Tarp Jurgio Gegužio ir Michelsono tuomet santykiai nebuvo geri. Niekad nesu matęs jų žmoniškai, draugiškai pasikalbant. Michelsonas nuolat žvairuodavo į Jurgį. Kaip jiedu santykiavo vėlesniais laikais, nežinau.

Dėl Keleivio turinio velionis Jurgis kuo mažiausiai tegalėjo pasisakyti. Laikraščio turinys priklausė išimtinai Michelsonui.

Abelnai, Jurgis nebuvo nei žurnalistas, nei kokis ten idealistas, neigi jokis politikas. Jis žiūrėdavo tik biznio ir nieko daugiau.

Komunistinio judėjimo jis neapkęsdavo tiek pat, kiek ir Michelsonas, — o gal net daugiau.

Kodėl?

Nežinau!

Visą savo gyvenimą Jurgis buvo viengungis, senbernis. Jis turėjo arti 70 m. amžiaus. Tam tikru laikotarpiu, sakoma, jis buvo gerokai pralobęs. Bet vėliau subiednėjo. Hooverio laikų atneštas krizis sukrėtė Gegužį, sukrėtė ir jo bičiulius. Prieš keletą metų Gegužis buvo sužeistas, — koja palaužta. Nuo to laiko jis jau, sakoma, buvo kitokis žmogus.

Gegužis buvo darbštus, bet sykiu ir šykštus savo darbininkams. Šy k š tumu buvo susikroves desėtkus tūkstančių dolerių, kurie žuvo įvairiuose investmentuose, kaip čeverykų šapoje, Montelloj, apartmentuose Allstone, indėliai Federal National Banke, ,kurio, berods, buvo direktorium) ir kitur. Prieš mirsiant Jurgis nusiskųsdavo, kad jau viską praradęs ir turčium patapt neturįs vilties.

Anot velionies Jurgio Gegužio, visas mano turtas, iš Keleivio dalies, atitekęs Michelsonui...

(Taip jis yra išsitaręs vienam iš brooklyniečių, su kuriuo velionis turėjo artimus santykius).

Kiek Jurgis Gegužis paliko Michelsonui savo turto, — niekas, apart Michelsono, nežino.

Beje, pasiliko Jurgio brolis, Vincas Gegužis. Ar pastarasis galės gauti kiek nors to turto, sunku pasakyti.

Keleivį buvo įsteigęs A. Žvingilas, —dabartinis laisvietis. Gegužis su Michelsonu laikraštį iš Žvingilo atpirko kaip tik tuomet, kada iš Lietuvos pradėjo daugiau važiuoti lietuvių. Laikraštis kilo. Keleivio leidėjai taikstėsi prie socijalistų ir iš jų padarė gerą biznį, —pralobo.

Gegužis mirė didžiųjų sukrėtimų metais. Deja, jo laikraštis per eilę metų jau netarnavo pažangiajai visuomenei. Keleivis padarytas aršiu Tarybų Sąjungos ir visos laisvę ir taiką mylinčiosios žmonijos priešu.

Gegužis, kaip sakiau, bijojosi komuinstų, būk anie ateisią ir jo turtą pasiimsią. Bet šiandien jis visvien kitiems paliko savo turtus. Per jo išaugintą laikraštį gal būt bus palieta viena kita gaidžio ašara, bet tai bus tikrumoje džiaugsmo ašara.

Gaila, kad taip atsitiko!

Jei prieš 29 metus man būtų kas nors sakęs, jog taip atsitiks, — niekad nebūčiau tikėjęs!

R. Mizara.

Farmų Darbai

Pasirodo, kad New Yorko mieste dar yra dalinai bedarbių. Kada paskelbiama, kad reikalinga kur darbininkų, tai susirenka geroki būriai stiprių vyrų. Veikiausia, yra tokių dalinai bedarbių ir kai kuriuose kituose miestuose. Tai yra darbininkai, neturinti nuolatinių darbų, dirbą kur savaitę, kur mėnesį.

Be amato darbininkams New Yorke siūlo tiktai po $22 į savaitę, prie kilnojimo ir sudėliojimo daiktų darbo storadžiuose. Darbai sunkūs ir visai nepelningi. Man rodosi, kad geriau būtų dirbti ant farmos negu mieste už tokią algą.

Darbuose, kur reikia mokytis amato, moka tik po $16 į savaitę ir labai po mažai prideda progresuojant darbe. New Yorke stambesnių karinių darbų nėra daug. Čia, mat, daugiausia yra smulkmenų išdirbystės. Daugelis iš New Yorko išvažinėjo į kitus miestus į karo pramones.

Ant farmų dabar lengvai gali gauti darbą netik pavieniai, bet ir vedusių poros. Mokestis dabar ir ant farmų yra aukštesnė negu normaliais laikais. Neturint pastovaus darbo, bėgiojant iš vietos į vietą dirbti už apie $20 į savaitę neverta. Mieste važinėjimas kainuoja, randos už butus brangios, pavieniui arba šeimai labai sunku verstis gaunant žemą algą, gyvenant didmiestyj.

Ant farmų dirbi laukuose, šviežiame ore. Randos ir važinėjimo išlaidų nėra. Kiek gauni, tai arti viskas lieka kaipo taupas. Po kiekvienos algos gali nusipirkti stamboką Karinio Taupymo Boną.

Farmų darbininkų algos nevisur vienodos. Vienur aukštesnės, kitur žemesnės. Tačiau visur yra žymiai aukštesnės negu prieš karą. Ypač tie, kurie yra dirbę ant farmų, dabar turėtų grįžti vėl prie to darbo. Manoma, kad šiemet reikės apie trijų milijonų darbininkų ant farmų. Valdžia tuomi yra susirūpinusi. Nori padėti farmeriams.

Maistas karo laimėjimui yra labai reikalingas. Lygiai taip reikalingas, kaip ginklai. Farmų darbininkai atlieka tikrai patriotinį darbą. Jie padeda karo laimėjimui ir jie padeda palaikyti žemesnes kainas ant maisto produktų. Nes kada farmų produktų bus daug, maisto netruks, tai ir kainos nekils.

Ma nantieji stoti prie farmų darbo, kreipkitės į valdžios įstaigą:

U.S. Employment Office
(Farm Unit),
124 East 28th Street.
New York City, N. Y.

Jie jums suteiks informacijas apie mokestį ir darbo sąlygas ant farmų. Dirbkime tą, ko mūs prašo valdžia karo laimėjimui.

P. Buknys.

LITERATŪRA ir MENAS

Vis Balsiau

Eina mėnuo jau kelintas—
Lietuvoj fašistai.
Nors jau frontuos laimė kinta,
Čia jie šiandien vis da.

Batarėjų kanonados*
Negirdėt da šičia.
Grobia vagys, ką tik rado,
Klėtyse ir gryčios'.

Jų kreishauptmanai čia sėdi
Ramūs gan tuo tarpu.
Mūs duonelės prisiėdę,
Mūsų vilnas karpo.

Karpo, plėšia, drasko, vagia,
Kur tik ką aptikę.
Stovi kaminai apdegę,—
Irgi jų—"laimikis"!

Džiaugias radę kur judošių,
Kurs savus įduoda,
Ir patsai sau kilpą ruošia
Už kleckienės puodą.

Uosto, jieško bolševikų,
Jų tiktai ir bijo.
Savanaudžių niekšų klikai**
Fenigais palyja.

Kartais "teisma" pavaidina,—
Aktoriai jie šlykštūs,
Ir prie bonkos vogto vyno
Kartais susipyksta.

Dirva čia Gestapui reikštis
Šiandien palankiausia.
Kartuves statyk kas aikštėj,—
Aizenkroicą*** gausi.

Stengias budeliai įšilę
Lietuvą slopinti,
Stengiasi užčiaupt per mylią
Įtariamą mintį.

Bet mintis ta—greitasparnė:
Jos jiem nepavyti!
Vakar gimė kur nors Varniuos,
Ryt iškils Vištyty.

Mintys tos tai kibirkštėlės
Prie šiaudų sausroje.
Koks jas titnagas išskėlė—
Šnipas nesuroja.

Skelia kruvinos jas skriaudos
Ir—gyventi noras.
Veltui vortinklėmis gaudo
Jas fašizmo voras.

Tris, ir trisdešimt, ir šimtą
Jūs sušaudyt galit.—
Jųjų vietoj stoja gimtą
Tūkstančiai gint šalį.

Juo pikčiau fašistai siunta,
Juo žiaurėja jieji,—
Juo smarkiau gynėjų tuntas****
Auga ir stiprėja.

Ir tas laikas nebtoli jau,
Laukiamas tas metas.—
Lietuva numes vergiją,
Ir jau nūn ja kratos.

Vis balsiau ji taria žodį,
Kerštо žodį šventą.
Nebilgai jau jąją jodys
Niekšai okupantai!

Liudas Gira.

*Kanonada—artilerinis šaudymas.
**Klika—artima kompanija, gauja.
***Aizenkroic—vokiškas nuopelnų geležinis kryžius.
****Būrys.

Daina

Ir jos balsas pasipylė,
Toks gilus, toks malonus . . .
Mano geismo nesuvylė,
Palytėjęs jausmus plonus.

Tarsi sielą jos išvydau,
Puikiausiame balsė josios . . .
Tarsi žvaigždžių takais slydau
Linkui atvangos tikrosios.

Jį simfonijos lydėjo,
Taip lipšniai, taip sutartingai.
Ir vingiuodamos aidėjo,
Keldamos mintis slaptingai.

Ir taip dainą ji dainavo,
Liesdama sielos ekstazą . . .
Jausmai mano ją kainavo,
Kai puošniųjų gėlių vazą.

Tyros laimės trupinėliai,
Kai kada pas mus ateina . . .
Pasipylę—žūsta vėlei—
Ir taip būtis mūsų eina . . .

A. Dagilis.

GRĮČIOJ

Wanda Wasilewska

Vertė **Eugenija**

(Tąsa)

— O ponas saugok ją... Akla, sena, o velniai ją žino, kas ten tikrai yra... Dar atves ant mūs ką, net neapsižiūrėsime. Aš ponui liepiu neišleisti jos iš grįčios, nenuleisti akies nei ant valandėlės... nei ant minutės...

Anisija sutinkančiai palingavo galva, kada jai išvertė paliepimą, kad būtų grįčioj. Kas jai ten... Jeigu grįčioj, tai grįčioj...

Užsilipo ant pečiaus ir užsnūdo. Grįčioj kalbėjo garsiai, dėstė ant stalo mapas, barėsi, švilpavo, daužė apkaustytais batais, vienok tas jos netrukdė. Ji snaudė. Birzgėjo musės, girgždėjo durys, bėgiojo kareiviai. Kaip per miglą ji girdėjo viską, savo snauduly.

Bet apie vakarą suėmė ją neramumas. Ten budukėj, paslėptoj po slyvomis, veikiausia jau trūko vandens uzbonėlyje. Laukia jos vaikinukai ir nesulaukia bobutės Anisijos. Nežino jie nieko—pamanys, ot, pamiršo senė, neįorėjo ji ateiti...

Visai išsiblaivė iš miego ir atsargiai apsižvalgė po kambarį. Visur jų buvo pilna, grūdosi tarpduryje, vaikščiojo prieangyje, o prie durų stovėjo sargas. Nebuvo kalbos, kad išeiti be patėmijimo. Sunkiai ji nuslinko nuo pečiaus.

— Tu kur?

Perkalbėtojas lyg iš žemės išaugo. Piktai atstumė savo lazdele jo ranką.

— Žiūrėkite, kokis jis... Savo reikalu einu, aišku... — Jis atsitraukė, bet kada išėjo, patėmijo, kad seka žingsnis po žingsniui. Pakratė pečiais.

— Ot, senos bobos pabijojo... vokiečiai... aišku, gal senė dar ką ir gali... na, tai saugokite, saugokite...

Sugrįžo grįčion ir vėl ant pečiaus. Bet vis daugiau ir daugiau kankino ją neramumas, kas atsitiko su anais.

— Ot, Nataša, ta tai galėtų kaip nors nubėgti... Bet man senei.... Ką gi, balandėliai, jeigu ir savo reikalu neleidžia išeiti, lenda lyg čia kas tokio stebėtino... Oj, oj, Nataša, prižadėjo tau senė Anisija, prižadėjo, bet kas iš to? Kaip čia bus?

Ilgai vartėsi ji ant pečiaus ir giliai dusavo. Kada vėl atėjo miegas, sapnavosi jai anie du. Prašė vandens, vandens, bet vandens budelėje nebuvo. Šaukė ją, bobutę Anisiją, bet bobutė Anisija neatėjo. Nukrito raiščiai nuo žaizdų ant galvos, o nebuvo kam pataisyti. Rodos, skundėsi jie Natašai, kad bobutė Anisija neišpildė savo prižado, ir Nataša grumojo pirštu bobutei Anisijai, kažką piktai kalbėjo, kad net senukei akys pasriuvo ašaromis. Oh, kaip garsiai jie vaitojo, kaip garsiai anie du prašė vandens! Taip garsiai, kad išbudo Anisija iš miego. Ir ant syk patėmijo, kad kas nors nepaprasto dedasi grįčioj. Pažiūrėjo iš augšto, nuo pečiaus, ir rodėsi jai, kad tai sapno tęsinys.

Oficieriai sėdėjo už stalo, ant lovos ir ant krėslų. O priešais stalo, kareivių laikomi, stovėjo anie du iš budukės po slyvomis. Bobutei Anisijai atrodė, kad nuo jos akių staiga nukrito apvilkimas, kuris jau ten ant jų buvo per daugelį metų. Pamatė taip aiškiai, kaip niekad pirma — raiščius ant galvos, ant kojų, ant rankos. Jauni veidai, apaugę, ilgai neskusti, akys jų karštvje kažkaip blizgėjo nenormaliai. Anisija pasikėlė ant pečiaus, stipriai suspaudė pirštus, kad nesurikus.

Už stalo, pačiame vidury, sėdėjo pulkininkas. Jis lingavosi ant krėslo, ir juodas, baisus šešėlis taip pat lingavosi ant sienos į taktą jo judėjimo. Iš apačios švietė mažytė aliejinė lempukė, ir akys pulkininko kažkur nyko tamsiose duobėse veido kaulų. Perkalbėtojas stovėjo tuoj prie stalo, šale sužeistųjų.

Pulkininkas mėtė klausimus, o perkalbėtojas juos greitai atkartojo, šiurkščiu, užkimusiu balsu:

— Iš kokio dalinio?

Bobutė Anisija girdėjo viską aiškiai. Rodos išnyko ir migla, kuri per daugelį metų jai buvo užtvenkus ausis, žodžiai jai buvo taip aiškūs, taip aiškūs...

— Iš kurio dalinio?

Jie neatsakinėjo. Pulkininkas piktai trenkė kumščia į stalą.

— Ponas jiem pasakyk, kad aš su jais ilgai nežaisiu, ar suprato?... Ponas jiem pasakyk, kad aš patariu, kad kalbėtų, gerai patariu! Ponas jiem pasakyk, kad aš turiu būdus dėl tokių, kaip jie! Klausk! Iš kurio dalinio, kada jie čia buvo, kur armija, kur žmonės iš kaimo, kokiuose mūšiuose dalyvavo, viską! Klausk, ponas!

Anisija jautė, kaip plaka jos širdis. Muša, muša širdis, ir atrodė, kad ten, prie stalo, girdisi tas mušimas, kuris drasko jos krūtinę. Bet niekas nekreipė atydos į pečių. Visų akys buvo atkreiptos į tuos du, kurie griuvinėdami ant kojų, stovėjo prie stalo, laikomi kietomis kareiviškomis rankomis.

— Iš kurio dalinio?

Sužeistasis į galvą, pasėmė oro savo lūpomis. Bobutė Anisija laukė drebėdama.

— Nesakysiu...

— Tai tu, Hans, jam pagelbėk. Neišeina iam žodžiai per dantis, tai tu jam padėk!

Kareivis, iš visų spėkų sudavė kumščia veidan. Galva, apraišiota purvinais ir kruvinais skudurais, bejėgiai nusviro į užpakalį. Tačiaus sužeistasis iš visų spėkų vėl išsitiesė.

— Nesakysiu.

— Kur armija?

— Nežinau.

— Hans, tu jam primink, tu jam primink, vargšas pamiršo. Bet mes jam priminsime, oh, kaip priminsime...

Vėl smūgis į veidą, antras, trečias. Naujos kruvinos plėtmos pasirodė ant skudurų. Anisija sulaikė gerklėj šauksmą.

— Kur žmonės iš kaimo?

— Nežinau... Nieko nemačiau — gargaliavo sužeistasis.

Pulkininkas piktai sulamdė popierą, kuri gulėjo ant stalo.

— Hans, jis nematė... Supranti, jis nematė... Na, tai tu jam pagelbėk pamatyti.... Supranti? Tu jam pagelbėk pamatyti...

Sužeistasis nukrito ant žemės. Anisija pasikėlė ant pečiaus. Ne, tai nebuvo galima, tai blogai matė jos akys. Kareivis išsitraukė bagnetą. Kiti du atsisėdo ant sužeistojo. Povaliai, lyg su džiaugsmu, kareivis įvarė bagnetą į dešiniąją akį. Nežmoniškas, baisus riksmas pakilo ir greit nutilo. Anisija sėdėjo su atidaryta burna.

— Kur armija?

— Nežinau... Nesakysiu.... Nieko nežinau... vis gargaliavo sužeistasis, kraujas mušė iš akių, iš burnos. Pulkininkas pasikėlė nuo stalo ir priėjo. Pasilenkė ant mirštančio. Kokis tai lyg nusistebėjimas buvo matomas jo veido išraiškoj. Batu jis spyrė bejiegį kuną.

— Klausk dar kartą, ponas — ar kalbės, ar ne?

Perkalbėtojas pasilenkė žemai ant gulinčio. Ir bobutė Anisija girdėjo kunkuliavimą kraujo gerklėj, ir tame kunkuliavime pasigirdo žodžiai:

(Bus daugiau)

"HITLERIO VAIKUOSE" PARODOMA NACIZMO SLIBINO AUGIMAS

"Hitlerio Vaikai," RKO Radio filma, diriguota Edwardo Dmytryk. Scenai paruošta per Emmet Lavery, pagal Gregor Ziemer'io veikalą "Lavinimas Mirčiai." Vaidinama Paramount Teatre, New Yorke. Rodymas ima valandą ir 23 minutes.

Tim Holt nacių smogiko Karl Bruner rolėje judyje "Hitlerio Vaikai," dabar rodomame Paramount Teatre, prie Times Square, New Yorke, perstatomas dramatiškame momente, kada jo atbudusi demokratiška sąmonė pašaukė jį geriau pasirinkti mirtį, negu brutališką vergavimą naciams.

VAIDINA:

Prof. Nichols rolėj ..... **Kent Smith**
Anna Muller ..... **Bonita Granville**
Karl Bruner ..... **Tim Holt**
Pulk. Schwartz ..... **Otto Kruger**
Vyskupo ..... **H. B. Warner**
Franz Ebhardt ..... **Lloyd Corrigan**
Dr. Graf ..... **Hans Conreid**

Niekam nestebėtina, kad Vokietijoj galėjo atsirasti kanibališkas Hitleris. Bet daugelis žmonių dar ir šiandieną negali atsistebėti, iš kur galėjo Vokietijoj rastis milijoninės gaujos sužvėrėjusių žmonių, kurios paikai galėjo patikėti Hitlerio riksmams ir žvangindamos ginklais, brutališkai žudydamos, kankindamos milijonus taiką, ramybę ir gyvenimą mylėjusių žmonių pačios milijonais maršuotų į kapus kur nors svetimose šalyse.

Kaip žinantiems to priežastis, taip nežinantiems, neužmirštiną apie Hitlerio gaujų išauklėjimo pamoką duos naujasis judis "Hitlerio Vaikai," pagamintas pagal gyvas pamokas Gregor Ziemer'io, kuris per daug metų gyveno Vokietijoj, ten vadovavo amerikiečių mokyklai ir su didžiausiu susijaudinimu, baime ir drama demokrato sieloje matė ir pergyveno tų milijonų auklėjimą mirčiai.

Auklėjimas mirčiai prasideda nuo mažyčių kūdikių, kurie prieš motinos norą išauklėti žmogų auklėjami žvėriukais, verstinai mokinami neapkęsti silpno, sutrėkšti kiekvieną žmogišką "slieką," pavergti, o jeigu negalima pavergti, tai sunaikinti kiekvieną kitokį žmogų ir "pasišvęsti" furjeriui, po kurio pasišventimo priedanga pavergiama ir patys vokiečiai pildymui furjerių visokių niekšysčių, atsisakymui nuo visko, kad naciai ir jų pakalikai galėtų lėbauti ir ruošti milijonams mirtį.

Bonita Granville įspūdingai vaidina amerikonkaitę Mulleraitę, kurios Vokietijoj gimę tėvai, bet dabar gyveną Jungtinėse Valstijose atsiuntė ją Vokietijon mokintis, kad ji išmoktų tėvų kalbos ir gerbti tėvų gimtinę greta savo krašto Amerikos. Ji gabiai veikia amerikiečių kolonijos mokykloj. Bet amerikiečių mokyklos ramybę drumsčia tankus laukinukų vokiečių studentų užpuldinėjimas, kuris vyriausybės nesudraudžiamas, bet akstinamas. Pagaliau ateina galion Hitleris. Prisakyta iš amerikiečių mokyklos prašalinti visus žydus, lenkus, lietuvius ir "tyro kraujo" vokiečius. Nors Mulleraitė yra jau mokytoja, yra Amerikos pilietė, ji protestuoja, bet ji, kaipo gimus iš vokiečių, prievarta išvedama iš mokyklos ir uždaroma į koncentraciją. Ji karštai įsimylėjus į amerikiečių kilmės, bet Vokietijoj augusį vaikiną, kuris stačiai dievina Hitlerį ir nori būti pavyzdingas nacis, pildo visokiausius žiaurumus net iki gaudymo savo mylimosios, kuri pabėgo iš koncentracijos dėlto, kad nenorėjo būti Hitlerio valkatoms veisline, kaip to reikalaujama iš Vokietijos moterų.

Mulleraitės likimas, kuris šiandieną yra likimu tūkstančių iš Lietuvos išgabentų Vokietijos koncentracijosna lietuvaičių, gabiai paremiamas

Pittston, Pa.

Vasario 7 dieną buvo laikomas susirinkimas girininkų — Woodmen of the World. Nors ta organizacija nariais maža, tiktai apie 55 narių teturi, bet finansiškai stovi neblogai. Mat, girininkų draugijos centras pašalpų mokėjimu neužsiima, tiktai kuopos. Pittstone buvo dvi kuopos, 382 kempė ir 210 kempė. Bet pastaroji iškriko. Keli nariai atėjo į 382 kempę, o kiti nuėjo į kitas. Turime pirkę karo bonų už 200 dolerių.

Tos pačios dienos vakare nutraukiau į kitą susirinkimą, būtent, į Lietuvių Literatūros Draugijos 12 kuopos susirinkimą, Wyominge. Radau tik penkis narius atėjusius užsimokėti duokles. Bet nebuvo finansų sekretoriaus, tai nebuvo kam duokles priimti. (Tokiam atsitikime bile kuopos viršininkas gali paimti duokles ir paskui perduoti finansų sekretoriui arba pasiųsti į Centrą. —**Red.**) Tai nutarėme susirinkimą laikyti kovo 7 dieną, 7:30 val., toj pačioj vietoj — pas Radišauskienę.

Blogai su mūsų LLD 12-tu Apskričiu, nes visai nuprogresavo į atbulą pusę. Buvo šaukiamas posėdis abiejų apskričio komitetų — senojo ir naujojo. Patys šaukėjai nepribuvo ir tokiu būdu susirinkimas neįvyko! Jau Laisvėje buvo garsinama pusmetinė konferencija, o komitetas dar nė posėdžio neturėjo. Kaip atrodo, tai apskritis krinka. Jeigu norime apskritį palaikyti, tai kuopos turi susidomėti jo reikalais.

M. Kalauskas.

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

Tim Holt ir kitų vaidylų, taip užintriguoja žiūrovą savo baisia tikrove, kad pasijunti teatre prakaituojant, kaip šienapjūtėje prie pradalgės.

Mulleraitės kova prieš nacius baigiasi tuomi, kad ji atmeta visokius nacių siūlymus aukštų vietų, leidimo laisvai sugrįžti Amerikon šnipės rolėje, būna grąsinama išskapinimu, nuplakama viešoj aikštėj ir, pagaliau, sušaudoma, kada niekas negelbsti padaryti iš jos nacių vergę. O mylimąjį, kurio ji negalėjo laimėti gyvenime, laimėjo mirtyje, kada jis, nacių smogikas, supratęs baisumą savo rolės, atplėšia nuo stulpo aikštėj plakamą savo mylimąją. Žinodamas, jog už tai turės mirti, atsiprašo nacių, kad gauti progą teisme pasakyti prakalbą — prieš Hitlerį, ne už Hitlerį, kaip to tikėjosi naciai. Jis atsiekia savo tikslą ir nuo kulkos krinta prie garsiakalbio jau spėjęs kai ką išsitarti ir surikti "Lai gyvuoja Hitlerio priešai!"

Mulleraitė — tai tik viena fazė fašizmo auginimo stadijoj. Matosi sukoneveikiami vaikai, vaitojančios skapinamos moterys, kurios naciams pasipriešino, garsus profesorius drebąs prieš nacių sufanatizuotus savo vaikus, minios brutališkai auklimų ir žmogžudystei paruošiamų berniukų, kurių kapais dabar nusėta Sovietų Sąjungos laukai, ir kiti tolygūs vaizdai iš žmonių ruošimo kraujo sėjai.

Reg.

Literatūros Draugijos Knyga Spaudoj

Literatūros Draugija 1942 metais davė labai svarbią knygą apie Ameriką — *"Amerikos Demokratijos Steigėjai."* Tos knygos svarbą įvertino visi demokratijos ir laisvės šalininkai. Įdūko tik pronaciai iš "Naujienų," kurie per metų metus skleidė Amerikos lietuvių tarpe Hitlerio propagandą. Apie mūsų tą knygą gavome daug prielankių atsiliepimų nuo Amerikoj ir kitur gyvenančių lietuvių. Literatūros Draugiją sveikino profesionalai ir paprasti darbininkai, redaktoriai ir laikraštininkai. Daug padėkavonių gavome nuo viešų knygynų — Public Library.

Šiemet Literatūros Draugija duos nariams taip pat labai svarbią knygą, tai apie Lietuvą, — lietuvių per šimtmečius mirtiną kovą prieš vokiečių barbarus, prieš užpuolikus. Tokios knygos jau seniai lietuviai laukė. Žiaurios kovos prieš kryžiuočius, kaizerio Wilhelmo žiaurumai ir pagaliau hitlerininkų užpuolimas ant Lietuvos. Visa tai bus nušviesta būsimoj knygoj.

Būsima Literatūros Draugijos knyga susidės iš lietuvių rašytojų, raštų, kaip tai *Simano Daukanto, Motiejaus Valančiaus, Kristijono Donelaičio, kun. Maironio, Ad. Jakšto - Dambrausko, Pr. Vaičaičio, Vidūno, Žemaitės, Mikolaičio-Putino, Kiršos Fausto, Vinco Krėvės, Jievos Simonaitytės,* kurie apibūdina lietuvių kovas prieš kryžiuočius, vokiečių žiaurumą ir lietuvių išnaikinimą Mažojoj Lietuvoj, kaizerio laikus, ir t.t.

Antroji dalis knygos yra paruošta dabartinių Lietuvos liaudies veikėju, kaip tai, prezidento *Justo Paleckio, Liudo Giros, P. Pakarklio, Jono Šimkaus, Salomėjos Nėries, Kosto Korsako, A. Laisvido ir kitų.* Antroj dalyj knygos bus apibudinta Lietuvos padėtis viešpataujant nelemtam Smetonai ir Hitlerio užpuolimas ant Lietuvos, Lietuvos liaudies ir Tarybų vyriausybės kovos už Lietuvos išlaisvinimą.

Tai bus labai svarbi knyga ir visiems reikalinga. Ji bus iliustruota gausiai paveikslais, didelė ir kiekvienam lietuviui reikalinga. Ji jau ant *pusės surinkta* ir Centro Komitetas deda pastangas, kad apie balandžio mėnesį ji būtų gatava. Tai dar niekados mes taip anksti Literatūros Draugijos knygą neparuošėme. Ir tą galėsime padaryti, jeigu nariai mokės dabar duokles.

Kaip Eina Duoklių Mokėjimas?

Pereitą kartą buvome paskelbę 27-nias kuopas, kurios jau pilnai ar dalinai už 1943 metus sumokėjo duokles. Nuo to laiko gavome vėl apsčiai duoklių. Čia paskelbių tik pilnai sumokėjusias arba kurios kuopos jau apsčiai narių mokėjo:

4 kp., Portland, Oregon sumokėjo 20 narių pilnai ir 3 naujus narius gavo.

17 kp. Shenandoah, jau pasimokėjo už 28 narius ir gavo 9 naujus. 25 kp. Baltimore pasimokėjo 22 nariai. 28 kp., Waterbury, jau sumokėjo už 16 narių. 47 kp., Montreale, sumokėjo už 24 narius ir gavo 7 naujus. 52 kp., Detroit, jau sumokėjo už 44 narius ir gavo 7 naujus narius, 92 kp., Cicero, sumokėjo 21 nario duokles ir gavo 3 naujus narius. 82 kp., Peoria, sumokėjo už visus narius (19) ir gavo naują narį.

Ambridge 106 kp. sumokėjo pilnai duokles už senus narius ir gavo 3 naujus narius. 113 kp., Hamilton, sumokėjo už 13 narių ir 3 naujus gavo. 136 kp., Harrison-Kearny, pasimokėjo už 22 narius. 137 kp., Montreal, yra jau sumokėjus už 45 narius ir gavus 9 naujus narius. 138 kp., Maspeth, jau pasimokėjo už 27 narius. 145 kp., Los Angeles, jau sumokėjo už 40 narių. 162 kp., Toronto, jau sumokėjo už 45 narius ir gavo 12 naujų. 161 kp., Seattle, sumokėjo jau už 26 narius ir gavo 5 naujus. 187 kp., Chicagoj, jau pilnai sumokėjo duokles už 12 narių. 198 kp., Oakland, sumokėjo pilnai už visus 22 narius ir gavo dar 4 naujus. 212 kp., Bayonne, jau yra sumokėjus 26 narių duokles. Po mažiau duoklių yra gauta iš visos eilės kuopų. Mokėkite duokles dabar, kad mes galėtume išleisti knygą laiku.

"Šviesa" No. 1 jau atspausdinta ir yra pas apdarinėtoją. Greitai bus išsiuntinėta visiems nariams. Jeigu kurie persikėlėte į naują vietą gyventi, tai skubiai praneškite savo naują antrašą.

Kiek Gauta Naujų Narių?

Naujų narių gavime į Literatūros Draugiją sekamai kuopos stovi:

Kp.	Miestas	Kiek gavo narių
98	Burlington	13
162	Toronto	12
17	Shenandoah	9
137	Montreal	9
107	Steubenville	8
1	Brooklyn	7
47	Montreal	7
52	Detroit	7
19	Chicago	6
161	Seattle	5
21	Windsor	4
81	Brooklyn	4
87	Pittsburgh	4
198	Oakland	4
4	Portland	3
10	Philadelphia	3
16	Jersey City	3
25	Baltimore	3
54	Elizabeth	3
55	Brooklyn	3
79	Chicago	3
92	Cicero	3
106	Ambridge	3
113	Hamilton	3
198	Oakland	3

Po 2 naujus narius gavo: 2 kp., Boston; 6 kp., Montello; 104 kp., Chicago; 133 kp., Camden ir 136 kp., Harrison.

Po vieną naują narį gavo: 11 kp., Worcester; 39 kp., Scranton; 50 kp., Rochester; 82 kp., Peoria; 84 kp., Paterson; 109 kp., Toledo; 141 kp., Phila.; 150 kp., Chicago; 166 kp., Stamford; 180 kp., Wilmerding; 188 kp., Detroit.

Visus narius ir nares prašome pasidarbuoti ir gauti daugiau naujų narių. Dvi kuopos naujos susitvėrė, tai 98 kp., Burlingtone, kuri jau turi 13 narių ir 107 kp., Steubenville, Ohio, kuri turi 8 narius.

Pasimokėkite už Knygas

Dar apsčiai kuopų yra skolingų už literatūrą. Prašome kuopas atsiteisti. Jeigu dar nepardavėte brošiuras, tai pamokėkite iš iždo, o brošiūras platinkite. Centre reikalinga už literatūrą pinigai, nes daug yra svarbių klausimų ir mes galėtume išleisti daugiau brošiūrų masiniam platinimui, jeigu kuopos atsiteistų už pirmesnę literatūrą.

Aukos Apšvietos Fondui

Literatūros Draugijos organizaciniam Apšvietos Fondui aukų gavome sekamai:

Leonas Endžiulis iš Barkley, Calif., aukavo $2.

ALDLD 2 Apskr. per P. Janiūnas, paaukavo $5.

ALDLD 4 kp., per J. Stupur, Portland, Oregon, paaukavo $10, iš tos sumos $5 Sovietų Sąjungos medikalei pagelbai ir $5 Apšvietos Fondui.

Mūsų busimos *knygos išleidimui aukavo* sekamai:

ALDLD 47 *kp.*, Montreal, paaukavo $1.

V. Kelmelis iš Torrington, aukavo $1.

ALDLD 1 *kp.* per K. Rušinskienę, Brooklyn, aukavo $5.

T. Berkauskas, Chicago, paaukavo $5.

ALDLD 161 *kp.* per M. Baltrušaitis iš Seattle, paaukavo $5.

Visiems aukavusiems širdingai tariame ačiu! Prašome kuopas, narius ir Apskričių Komitetus paaukoti Apšvietos Fondui ir knygos greitesniam išleidimui.

Apšvietos Fondas turi daug organizacinių ir kitų reikalų. Tik pastaruoju laiku išleidome du lapelius, kurių atspausdinimas ir išsiuntinėjimas atsiėjo veik $100. Reikės ir ateityj daugiau lapelių leisti, nes turime mobilizuoti lietuvių mases karo išlaimėjimui, paramai Amerikos ir jos talkininkių.

Knygos išleidimas reikalauja daug pinigų. Daugiau turėsime, geriau ją galėsime išleisti, nes norime apie 40 ar daugiau paveikslų įdėti iš Lietuvos istorijos ir autorių. Centro Komitetas pasitiki, kad kuopos, apskričiai ir nariai ateis į talką.

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekretorius.
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Iš Tolimųjų Vakarų

Tacoma, Wash. — Šio miesto gyventojai suglaustomis spėkomis dedas prie karo laimėjimo, taupydami senus geležinius ir skardinius daiktus. Sausio mėnesį tokių daiktų surinkta 33,740 svarų. Šį mėnesį manoma bus kiek mažiau svarų, kadangi minėti daiktai reikalauja pristatymo į mokyklų kiemus, tačiau ne visiems yra patogu sunkesnius daiktus pristatyti.

Nuo pereitos vasaros Tacomos miestas gyventojais žymiai padaugėjo, daug žmonių iš kitur pribuvo dirbti prie apsigynimo darbų, prie budavojimo laivų dirba apie 20,000. Naujai pribuvę žmonės daug nukenčia dėl namų stokos. Nors federalė ir miesto valdžia rūpinasi pastoge, tačiau trūkstą medžiagos dėl naujų statomų namų. Ypatingai žiemos metu miškų kirtimo darbas likos pertrauktas nuo sausio pirmos iki vasario 15-tos. Ateityje tie trūkumai bus nugalėti.

Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos išleisti visi raštai už pereitus metus geri, nariai apšvietos galėjo rast su kaupu, kurie ta apšvietą mokėjo naudotis. Žurnalas Šviesa buvo papuoštas širdį traukiančią literatūra. Tos eilės, tos poemos sužavėjo kiekvieno skaitytojo jausmus. Mūsų nenuilstantieji rašytojai, Amerikos ir Lietuvos, Tarybų Sąjungos draugai, išreiškė mūsų gimtų kraštų likimą gražiomis poezijomis. Juk nuo žilos senovės Lietuvos žmonės yra laimės ir nelaimės apdainuojami. Ar kitos lietuvių srovės gali lygintis su mumis?

Knyga "Amerikos Demokratijos Steigėjai" atvertė mums šios šalies istorijos lapus. Mes randame sunkias kovas pasišventusių kovotojų už laisvę šios šalies. Prisimena praeitis, kuomet mes rengėmės, visai jauni buvom, atvykti į šią laisvės pagarsėjusią šalį, kur iš mūsų gal labai mažai težinojom, kaip ir iš kur ši šalis tą laisvę įgavo, žinojom tik paviršutiniai. Šiandien kiekvienas Literatūros Draugijos narys likosi per šią draugiją supažindintas su nepalaužiama kovotojų dvasia.

Šiandien vėl gaujos žmogžudžių pakėlė galvas sunaikint iškovotas žmonijai laisves. Pereitam pasauliniam kare mes buvom tinkami stot į karą ir daug iš lietuvių, atvykusių jaunuolių, likos pašaukti šios šalies kariuomenėn. Šiandien mūsų vaikai stoja į Dėdės Samo armiją kovot prieš tą galva pakėlusį fašizmą.

Įdomus jaunuolis Ispanijos veteranas Juozas Sakalas, kuris čia praktikavo kariškas pareigas. Šių žodžių rašėjui teko su juomi kalbėtis. Juozas sakė esąs patenkintas, gavęs progą įstot Dėdės Samo kariuomenėn. Turėjęs kelių gydytojų atmetimą dėl sužeidimo Ispanijoj. Bet Juozui labai gerai sekėsi lavintis ir savo sugabumu kilo į aukštesnes pareigas. Įstojus į policistų korpusą, jam nebuvo sunku reikalaut, kad pasiekus mūšio frontą.

Juozas turi gerą karinį patyrimą, kurį jis gavo kovoje su fašistais Ispanijoj. Jo kraujas gyslose degte dega atkeršyti nevidonams. Jisai sakė nematąs reikalo kempėj stovėti, tuo tarpu daugelis jaunuolių bijos, kad juos neimtų iš čia ir nesiųstų kitur. Juozas nori stot į mūšį su Ašies spėkomis ir kovoti už savo šalies laisvę ir demokratiją iki fašizmas bus išstaškytas ir nuo žemės veido nušluotas.

Pradžioj šio mėnesio Juozas Sakalas apleido Fort Lewis, Wash. Bet kur šiandien jis yra, tai nėra žinoma.

Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos Centro valdybai už gausią pereitų metų literatūrą reikia širdingai padėkavoti. Ateityje mūsų darbštūs centro darbuotojai atliks tą patį.

ALDLD Narys.

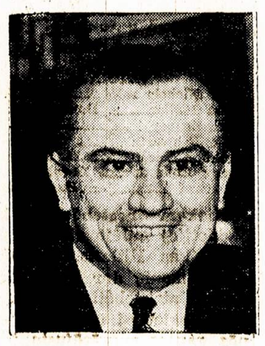

Sen. W. Lee O'Daniel (iš Texas) nori "pataisyti" krašto konstituciją taip, kad ji draustų palaikyti unijines dirbtuves.

LOWELL, MASS.

Kodėl Tapo Apleista?

LDS 110 kuopos bankietas, kuris įvyko sausio 30 d., š. m., buvo labai reikšmingas dviem atžvilgiais. Viena, tai todėl, kad šis parengimas išvadavo mus, lowelliečius, iš keblios padėties, kaslink sukėlimo nors mažos sumos pinigų pradžiai į ambulansų pirkimo fondą, kurie buvo nuvežti į Mass. valstijos lietuvių didžiąją konferenciją vasario 7 dieną, So. Boston, Mass. Ten mes pasirodėme su $53. Tai vis buvo geriau negu nieko.

Antra, kad tas vakaras išėjo labai gerai, nors jis pasitaikė rengti labai bjaurios žiemos laikotarpyje. Tikrai buvo manyta, jog tokiame ore viskas bus palaidota giliame sniege ir iš parengimo nieks neišeis, apart nuostolių organizacijai. Tačiau karštas žmonių prijautimas geram darbui buvo aukščiau visko. Bankietas įvyko puikiai. Nors ir nelabai skaitlingas, bet davė gerą pelną, ir kartu su aukomis, kurias svečiai sumetė, sukelta $53. Ir tokiu būdu padaryta labai gera pradžia mūsų mieste šiam Massachusetts valstijos lietuvių pasibrėžtam labai garbingam darbui.

Bet aš nežinau, kodėl tapo apleista ir nieko neparašyta į Laisvę apie tą mums daug rūpesčio pridavusį parengimą ir paskiau daug džiaugsmo, kuomet jis gerai pavyko?

Man nedalyvavus bankiete, nebuvau pakankamai kompetentiškas apie visą vakaro eigą parašyti, todėl negalėjau, kaip ir dabar negaliu viską pabrėžti iš vakaro turinio, bei apie jo puikią nuotaiką. Tik žinau, kad buvo puikus ir turiningas bankietas, — juomi svečiai labai pasitenkinę. Ir visi pageidauja daugiau tokių parengimų. Mūsų korespondentai, dalyvavusieji "parėj", turėjo medžiagos parašyti. Bet nei Griaustinis "nesugriaudė" apie tai. Nei Patrijotas nesusiindomavo. Rykščių jums.

Man žmonės tik nesenai pastebėjo, kodėl nėra parašyta nors apie sudėtas aukas nupirkimui ambulansų tą vakarą. Mat, visi geri lietuviai širdingai rėmė tą didelį ir svarbų darbą, todėl parengimas gražiai nusisekė. Ten buvę ir gražių trumpų prakalbėlių. Girdėjau, kad draugas Rapolas Čiulada ypač padarė gražų pareiškimą, kviesdamas svečius paaukoti į ambulansų pirkimo fondą. Gražūs pareiškimai buvo ir kitų dalyvių. O to rezultate sumesta pusė šimtinės ankstyvai pradžiai.

Tam svarbiajam reikalui buvo sekančiai aukota:

A. Drazdauskas $3.65, A. Paulenkienė $2, F. Greska $2.

Po $1: J. Daugirda, S. Urbonas, M. Davidonis (Lawrence), M. Perednienė, V. Mikalopas, K. Kojutis, F. Arbačauskas, J. Palubiskas, F. Kaladinskas, V. J. Čiulada, A. Rutkauskas, A. Čiulada, U. Puskunigienė, R. Čiulada, M. Čiuladienė, J. Blažonis, J. Kazlauskas, J. Savutis ir M. Zubkauskas. Po 50c.: A. Butėnas (Lawrence), Z. Janauskienė, A. Stravinskas, A. Palubinskas ir J. Puskunigis. A. Bellegrade 25c.

Viso kartu — $29.40.

Varde rengėjų labai ačiuoju visiems, kurie aukavo pinigais, daiktais — tai yra maistu ir geru pasidarbavimu. Taipgi visiems atsilankiusiems į parengimą. Pats bankietukas davė pelno $23.60.

Neskaitant šito, dabar jau vėl yra sukelta gerai virš šimto dolerių tam pačiam tikslui. Bet apie tai parašysime vėliau. Dabar tik tiek galime pasisakyti, kad šis darbas pas mus gerai varomas pirmyn.

J. M. Karsonas.

Norwoodo Lietuviai Masiniai Važiuos į Didįjį So. Bostono Koncertą - Mitingą

Norwood, Mass. — Į Massachusetts Lietuvių Komiteto ruošiamą masinį parengimą, kuris atsibus vasario (Feb.) 28 d., Municipal Auditorijoj, So. Boston, 2 val. po pietų, sykiu su Norwoodo Vyrų Grupe, kurie dainuos programoj, rengiasi važiuoti ir kiti desėtkai lietuvių. Norwoodiečiai atveš apie $300 aukų nuo Norwoodo lietuvių ir lietuvaičių. Norwoodiečiai ims busą pusė po dvylikos, tai svetainę pasieks kaip pusė po vienai. Mat, norwoodiečiai nori užimti pirmąsias sėdynes toj didžiulėj svetainėj. Norwoodo Vyrų Grupė pasirengę dainuoti speciališkų dainų šiam istoriškam parengime.

Dedham, Mass. — Nedidelė lietuvių kolonija, bet draugai John Borris ir J. Leponis stengiasi visus Dedhamo lietuvius sumobilizuoti ir nemažai aukų atvežti dėl ambulansų nupirkimo.

Stoughton, Mass. — Organizuojasi vyrai ir moterys, stoughtoniečiai turės ir savo aukštai pasiekusią muzikoj smuikininkę Lillian Lavas, kuri grieš programoj. Stoughtoniečiai sakosi, jie nepasiduos norwoodiečiams.

Dėl vasario 28 d. yra įsisiūbavus visa Mass. valstija.

Matysimės su visais ir iš visur!

Norwoodietis.

Newark, N. J.

Mūsų Jaunuoliai Kariai Svečiuose

Šiomis dienomis svečiavosi pas tėvelius Walteris Skeistaitis, Jr., su savo jauna žmonele Aldona Juodeškaite. Buvo parvykę iš savo buveinės Carolinoj. Abu gražiai atrodo, smagūs, linksmūs. Matomai, Dėdės Samo gera duonutė. Taigi, mūsų jaunasis Walteris jau kapitono laipsnį pasiekė. Walteris jau **Captain.** Manau, kad bene pirmas jaunuolis iš lietuvių pasiekęs tokį jau aukštą laipsnį į taip trumpą laiką. O jis nemano su šiuo laipsniu apsistot ant vietos, bet siekt dar ir dar aukščiau. Bravo, Walter!

Nesenai buvo apsilankęs pas tėvus ir mūsų Baby Žukauskas, kuris randasi Texas valstijoj ir jau yra bombadierius mechanikas. Užklausiau, kaip ten jam sekasi. Atsakė, kad gerai, smagu. Jau 20 svarų sunkumo įsigijęs. Turiu, sako, daug gerų draugų ir turim įvairių įstaigų kur susieit, pasilinksmint.

Aną kartą rašydamas prisiminiau ir apie jaunuolį sietynietį Mitkų. Buvo pasakyta Joe Mitkus, o turėjo būt Harry Mitkus, įstojęs liuosnoriu į Marine Mechanical Battalion, Norfolk, Virginia.

Linkiu jaunuoliams laimės.

Albinas.

EVERYBODY 10
SHOOT STRAIGHT With Our Boys!
BUY WAR BONDS

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

RESTAURACIJA SU GĖRIMAIS
William ir Veronika Skuodžiai
Savininkai
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Nuo anksti ryto iki vėlai vakare
KARŠTI VALGIAI
DIDELIS PASIRINKIMAS
564 WYTHE AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-8054

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4110

Sovietų Oficialiai Pranešimai

(Tąsa nuo 1 puslapio)

Į vakarus nuo Charkovo mūsų kariai, tęsdami ofensyvą, atėmė iš priešų kelias apgyventas vietas. Viename sektoriuje vokiečiai bandė atakuot mūsų kariuomenės junginį X. Mūsų kovotojai per smarkią kontrataką atmetė priešus atgal. Vokiečiai mūšio lauke paliko 100 saviškių užmuštų ir 300 sužeistų.

Į vakarus nuo Krasnodaro mūsų kariuomenė, grumdamasi pirmyn, užėmė kazokų kaimą Mingrelską. Priešų garnizonas jame atsisakė sudėti savo ginklus. Sovietų kariuomenė šturmu paėmė Mingrelską ir sunaikino du batalionus 101-mos vokiečių lengvosios pėstininkų divizijos, stovėjusios tenai.

Buvo pagrobta aštuonios vokiečių kanuolės, 70 kulkasvaidžių, keli maisto ir kitų reikmenų sandėliai ir vienas amunicijos sandėlis. Paimta nelaisvėn likučiai vokiečių garnizono, 200 karių.

Sovietų lakūnai nušovė žemyn keturis vokiečių transporto lėktuvus.

Vasario 24 d. mūsų oro jėgos įvairiose fronto dalyse sunaikino bei sužalojo 200 priešų trokų, vežusių kariuomenę ir reikmenis, ir nutildė 10 baterijų kanuolių ir penkias baterijas apkasinių mortirų.

MASKVA, vas. 25. — Sovietų Žinių Biuro pranešimas, tarp kitko, sakė:

Malo-Archangelsko srityje mūsų kariuomenė pagrobė 14-ką vokiečių kanuolių, kelis šimtus šautuvų, apie 50,000 kulkų, 52 trokus, 62 vežimus su reikmenimis ir sandėlį grūdų ir bulvių.

Į vakarus nuo Krasnodaro (vakariniame Kaukazo kampe) mūsų kariuomenė per atkaklų mūšį nušlavė batalioną vokiečių kareivių ir oficierių ir pagrobė 15 kanuolių, 67 kulkasvaidžius, 124 trokus, 167 arklius, 2,500 kanuolinių šovinių, 2,000 minų, vieną amunicijos sandėlį ir šešis kitų reikmenų sandėlius; paėmė nelaisvėn 164 priešų kareivius ir oficierius.

Amerikos Oficialiai Pranešimai

(Tęsinys iš 1-mo psl.)

vomis bombomis dviejų šimtų pėdų ilgio geležinkelio tiltą už 10 mylių į vakarus nuo Myitkyinos (Burmoje). Lakūnai pranešė, jog vienas tilto tarpas visiškai sunaikintas, o kitas žemyn nusviręs.

Vakar, vas. 24 d., kiti mūsų lėktuvai kovotojai, ginkluoti lengvomis bombomis, atakavo 150 pėdų ilgio plieninį tiltą už šešių mylių į šiaurių rytus nuo Pinbaw. Lakūnai pranešė, jog vienas tilto tarpas liko sunaikintas ir suardyta 200 pėdų geležinkelio bėgių prie tilto. Kitame tilto gale sunaikinta 30 pėdų bėgių.

Mūsų lėktuvai tuose veiksmuose nenukentėjo jokių nuostolių.

Išlaisvinta 1,300 Politinių Kalinių Šiaurinėj Afrikoj

London. — Gen. Henri Giraud, aukštasis komisionierius Šiaurinėj Francūzų Afrikoje, išlaisvino 1,300 politinių kalinių. Dauguma jų buvo įkalinti kaipo šalininkai generolo Charles de Gaulle'o, Kovojančiųjų Francūzų vado, ir kaipo Tarptautinės Brigados nariai, kariavę už Ispanijos respubliką prieš gen. Franko, vokiečių ir italų fašistus.

(Iš to pranešimo dar neaišku, ar prie dabar paliuosuotų politinių kalinių priskaitoma ir tie, kurie jau pirmesnėmis savaitėmis buvo paleisti iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų.)

Nukautas Jauniausias Sovietų Generolas

London. — Maskvos radijas pranešė jog mūšyje žuvo jauniausias Sovietų oro laivyno generolas leit. Gr. Kravčenko, kaimiečio sūnus, tik 32 metų amžiaus.

Atžagareivio Sumanymas Prieš Kainų Valdybą

Washington. — Atgaleivis demokratas senatorius George įnešė sumanymą pašalint iš valdiškos Kainų Administracijos visus "socialius ir ekonominius teoristus - svajotojus," suprask, pažangius Naujosios Dalybos žmones.

Žymūs Chinai Prašo Paliuosuot Gandhį

Chungking, Chinija.—Trylika Chinų Liaudies Politinės Tarybos vadų pasiuntė telegramą lordui Linlithgow'ui, Anglijos karaliaus vietininkui Indijoje, prašydami paliuosuot Mohandą K. Gandhį, tautinį indėnų vadą.

Jis jau 17-ką dienų kai tęsia bado streiką, reikalaudamas, kad anglų vyriausybė paleistų jį ir kitus Indijos Kongreso Partijos vadus, įkalintus (sakoma) "palociuose."

Gandhi nusiteikęs dar keturias dienas badauti, nieko nevalgydamas, tik gerdamas vandenį ir vaisių sultis. Gydytojai lemia, kad jis išliks gyvas po trijų savaičių badavimo streiko. Gandhi yra 73-jų metų amžiaus.

NACIAI TRAUKIASI IŠ GAFSOS

Amerikiečiai Tunisijoj Sbibos srityj atmetė vokiečius 10 iki 15 mylių atgal.

Amerikos lakūnai vėl bombardavo japonus Kiskoj.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

kaip. Tysliava, Bajoras, Karpius.

Menševikų spaudoje skaičiau plepalą, kad būk Dr. Petrika suredagavęs L.L.D. 1942 metų knygą "Amerikos Demokratijos Steigėjai." Gi faktas yra, kad Dr. Petrika nė piršto neprikišo prie knygos redagavimo. Viskas, ką jis padarė dėl tos geros knygos, tai parašė gerą straipsnį apie didįjį kovotoją Tamas Paine.

Pasimatysime šį sekmadienį — pasimatysime dideliuose mitinguose. Iš Laisvės štabo Brooklyne kalbės R. Mizara, Shenandoah Dominikas Šolomskas, So. Bostone ir Worcesteryj man teks ta garbė.

Norime, kad tie mitingai būtų dideli, pasekmingi. Jie rengiami po šūkiu: **Mirtis naciams! Laisvė Lietuvai!**

Kas nors labai gudriai verda hitlerinę smalą. Turiu mintyje tuos plepalus apie Suomiją ir taiką.

Suomija norinti taikos? Vargšė!

Ir dar kokios taikos! Atrodo, kad ji karą laimėjo ir diktuoja taiką.

Suomija — ta prostitutiška Hitlerio talkininkė, tie parsidavėliai iš Helsinkio.

Jie turėjo taiką, jie buvo pasirašę taikos sutartį. Bet kaip Hitleris, taip jie, šuniškai sutartį sulaužė ir užpuolė Sovietų Sąjungą.

Manė greitai apsidirbsią ir pasigrobsią net patį Leningradą. Atkando dantis. Dabar leidžia gandus apie taiką. Tuomi nori pasigauti amerikiečių simpatijas.

Nori taikos? Gerai, tegul padeda ginklus ir **be jokių sąlygų** pasiduoda.

Taip turės padaryti Hitleris.

Pavergtoms tautoms bus sugrąžinta laisvė, o kriminalistai bus pakarti ar sušaudyti.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 6913 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6801 Fourth Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LION'S DEN, INC.
6801 Fourth Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 4306 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 44 Henry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN J. & EDWARD T. AYLWARD
Al's Tavern
44 Henry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1207 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 473 Grand St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
STANLEY MISUNAS
Bar & Grill
473 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1018 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5009 8th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed off the premises.
HARRY SILVERMAN CO-OP.
WINE & LIQUOR CO.
5009 8th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1025 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 300 Avenue U, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed off the premises.
SILVIO DeRIENZO
Mayfair Wine & Liquor Shop
300 Avenue U, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1022 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2306 Voorhies Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed off the premises.
JOSEPH F. BOYTON
2306 Voorhies Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10616 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 613 Marcy Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LOUIS COHEN
613 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 309 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 128 No. 10th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN ANDERSON
128 No. 10th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 4411 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2081 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MAURICE H. PRICE
2081 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 4341 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1116 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANTHONY WOJSIAT
1116 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 4257 has been issued to the undersigned to sell beer, wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1048-64 Ocean P'kway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PARKVILLE AMUSEMENT CORP.
1048-64 Ocean P'kway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 52 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 311 Kings Highway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRANCES GRAF
Sea Beach Liquor Store
311 Kings Highway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 51 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 44 Hoyt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
M. WERTHEIMER, INC.
44 Hoyt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 255 has been issued to the undersigned to sell beer and wine, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 47 Atlantic Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOSE ARAZOSA
47 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 564 has been issued to the undersigned to sell beer and wine, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 12 Carlton Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FRED DUSKIN
Midwood Bar & Grill
12 Carlton Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ELIZABETH, N. J.

Aušros Draugija rengia metinį parengimą, šeštadienį, vasario 27 d., 8 val. vak. Laisvės-Liberty salėje, 269 Second St. Įžanga $1.25 asmeniui. Kiekvienas Aušros Draugijos narys dalyvaukite. Taipgi maloniai kviečiame svečius iš visos Elizabetho apylinkės, nes yra žinoma, kad Aušra visados patenkina visus atsilankiusius į jos parengimus. — Kom. (48-49)

PHILADELPHIA, PA.

Sekmadienį, vasario 28 d., 3 val. dieną, įvyks visuotinas organizacijų ir Veik. Komiteto labai svarbus susirinkimas. Bus labai svarbių raportų. Laisvės bankietas artinasi, o mes išlėto rūpinamės. Būtinai dalyvaukite šiame susirinkime. — S., sekr. (46-49)

SHENANDOAH, PA.

ALDLD 17 kp. rengia prakalbas, šių dienų klausimu. Sekmadienį, vasario 28 d., 2 val. dieną. Mainierių salėje, kampas Main ir Oak Sts. Kalbės D. M. Šolomskas, ALDLD Centro Sekretorius iš Brooklyno. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti, išgirsti žinių apie karą ir kas dedasi pasaulyje.— Kom. (47-49)

WORCESTER, MASS.

Vasario 28 d. įvyksta svarbus masinis mitingas. Ruošia Mass. Liet. Komitetas, Medikalei pagelbai Amerikos Raudonajam Kryžiui, Lietuvos ir Sovietų raudonarmiečiams, nupirkimui ambulansų. Kalbės A. Bimba, vienas iš Laisvės redaktorių. Dainuos B. Ramoškaitė, iš New Yorko ir vietiniai dainininkai J. Sabaliauskas ir V. Tumanis. Pradžia 6:30 v. v. 29 Endicott St. salėje. — Kviečia Komisija. (47-49)

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampas Inman St.
Arti Central Skvėro
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. TRObridge 6330
OFISO VALANDOS,
10-12 ryte, 2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Clement Vokietaitis
Lietuvis Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. TRiangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7179

★ LIETUVIŠKAS ★
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
Geral Patyrę Barberiai

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker
337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
Tel. STagg 2-0783
NIGHT—HAvemeyer 8-1158

Naudokitės Gera Proga
Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pacijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.
30 Dienų Nuolaida

Akiniai už $7.50
Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume tik už $7.50.
STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
★ ★ ★
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

SVEIKATA --- TURTAS
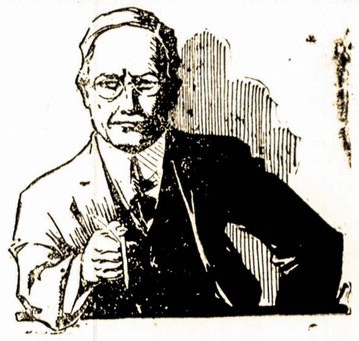
Sveikata, brangiausias turtas pasaulyj, be sveikatos nemiela nei gyventi. Jeigu tamstą kankina reumatiški skausmai prieš oro permainą, jauti dieglius, rankų, kojų sustingimą, nuovargį, šaltį,—tuojaus, nieko nelaukdamas, įsigyk DEKSNIO GALINGĄ MOSTĮ. Ji yra padaryta iš daug skirtingų elementų iš tolimų kraštų svieto. Ši mostis turi savyje galingą šilumą, galingai šildydama, sunaikina minėtus skausmus.
Virš 20 metų kai tūkstančiai šeimų vartoja DEKSNIO GALINGĄ MOSTĮ. Pasekmės yra taip geros, jog turime tūkstančius laiškų iš skirtingų kraštų, kuriais žmonės dėkuoja už mostį ir tokių laiškų vis daugiau ateina kasdieną.
Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostim. Kaina 1-oz. 75 centai, 2-oz.—$1.00, 4-oz.—$2.00, 16-oz.—$5.00.
PASARGA: Neimkite nei jokių kitų pasiūlymų, bet visada reikalaukite ir žiūrėkite, kad ant dėžutės būtų užrašyta: DEKENS OINTMENT. Tai tik taip aplaikysite tikrąjį Dekens Ointment.
Pinigų nesiųsk tik parašyk savo vardą, pavardę, ir antrašą ir pažymėk už kiek ir kiek Deksnio Galingos Mosties reikalauji ir pasiųsk mums šitą pagarsinimą, užmokėsi paštoriui C. O. D., kada atneš Galingą Mostį. Reikės primokėti kelius centus už persiuntimą.
.... Deksnio Galinga Mostis ... 1-oz. ... 75c
.... Deksnio Galinga Mostis ... 2-oz. ... $1.00
.... Deksnio Galinga Mostis ... 4-oz. ... $2.00
.... Deksnio Galinga Mostis ... 16-oz. ... $5.00
Ir sykiu su Galinga Mosčia prisiųsime Laimės Spėjimo knygelę dovanai.
Vardas ir pavardė.....
Gatvė ir numeris .....
Miestas ..... Valstija .....
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

LIETUVIŲ ŽINIAI

Ar Girdėjote?
Ar žinai, kaiminka, kodėl mes taip greit pasenome? Mat, priežastis yra tame, kad mūsų maiste buvo trūkumas vitaminų ir mineralų. Tad verčiau mes eikime į Sveikatos Maisto krautuvę ir pasipirkime nesugadinto maisto su vitaminais, būtent:
1. VHF Vitamin-B-Complex tabletėlės; maisto ekspertai atrado, kad tai yra būtinai reikalinga dėl palaikymo geros sveikatos, jaunystės ir gražio. Naudingas visiems, bet daugiausia tiems, kurie jaučiasi visados pavargę, nervuoti arba turi nuolatinius galvos skaudėjimus, kankinasi dėl vidurių užkietėjimo ir gazų; serga Neuritis, neturi apetito, arba turi didelį palinkimą į Alkoholizmą.
2. ENRICH tabletėlės dėl Anti-Anemia, kraujo celių padauginimo.
3. Alfalfa Arbata ir tabletėlės turtinga vitaminais ir mineralais, taipgi gera inkstų valytoja, rūkščių naikintoja ir skausmų mažintoja laike mėnesinių.
4. VHF tabletėlės turintiems aukštą kraujo spaudimą.
5. SODEOM tabletėlės, kurie kenčia Rheumatizmo, Arthritis, Neuritis skausmus dėl trūkumo kūne mineralinių druskų.
6. KAL tabletėlės nervų sustiprinimui dėl tų, kurie jaučiasi nervuoti.
7. P. B. LAX tabletėlės geriausia rūšis nuo vidurių užkietėjimo.
8. N-56 CA-83 tabletėlės dėl Peptic Ulcers, Gastritis. Palengvina skausmus ir sumažina viduriuose gazus ir tokiu būdu duoda progą opai užgyti.
9. VELVETONE CREAM, dėl sausos veido odos; vienas iš geriausių DĖL MERGINŲ ir MOTERŲ. Taipgi parduodami DIABETIC ir REDUCING DIET maistą, kenuotus vaisius, kurie yra supekinti geriausia rūšis, be kemikalų ir balto sukraus syrupo; ir nesulpuruotus džiovintus vaisius. Naturališkas saldaines; čielų grūdų ruginę, kvietinę, soya duoną ir pyragaičius; Kava, Chocolate Malt, su vitaminais, 100 nuoš. tikrą bičių medų; sudaryta iš Soya pupelių mėsą. Ir įvairių kitokių maisto produktų galite gauti. Maistą ir Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus. Rašykite arba kreipkitės asmeniškai. Krautuvė atdara nuo 10 val. ryto iki 9:30 vakare. Sekmadieniais uždaryta.
VITAL HEALTH FOODS
SAVININKAI KANAPORIAI
465 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Visi į Prakalbas ir Koncertą Brooklyne, Šį Sekmadienį!

Tarybinių respublikų, tarp tų ir Lietuvos, žmonės, kuriems pavyko ištrūkti iš hitlerininkų kruvinų nagų, su stebėtinu pasiryžimu, su meile savo kraštui ir neapykanta užpuolikams sekmingai veja tuos banditus iš savo žemių. Pergalingos Raudonosios Armijos lietuvių pulkai džiaugsmingai artinasi prie savo gimtinės Lietuvos rubežių. Tikri savo tėvynės vaikai, krašto patrijotai, jie nesudėjo ginklo buvusiuose nepasisekimuose, nei minutei nepaliovė tikėję pergalei, kuri dabar įmatomai artėja.

Už tą pergalę jie daug paaukojo ir daug dar paaukos. Jie padėjo daug gyvybių, iškentė žaizdų, panešė šalčių ir alkio mūšiuose ir partizaniškoje žygiuotėje ir slėptuvėse. Kiekviename švariame, laisvę mylinčiame žmoguje užsiliepsnoja tiems didvyriams pagarba ir noras padėti.

O padėti mes galime jiems daug kuo — medikališka pagalba, drabužiais ir, pagaliau, tikrai brolišką morališka parama, kuri suteikiama savo pareiškimu-parodymu, kad mes stovime su jais jų šventoje kovoje už jų laisvę ir žemę.

Tą brolišką paramą jiems mes galime suteikti smagiu, lengvu būdu—dalyvavimu Lietuvių Komiteto Teikimui Pagalbos Lietuvai ir Sovietų Sąjungai rengiamame masiniame mitinge ir koncerte šį sekmadienį VASARIO 28-TĄ, 2 val. po pietų, Grand Paradise didžiojoj salėj, 318 Grand St., Brooklyne. Įžanga nemokama.

Atsiminkime dar ir tą, kad Sovietų Sąjungos kovotojai naikina tą patį priešą, su kuriuo mūsų vaikams taip pat teks persiimti — vieniems jau šiandien, kitiems rytoj, tretiems kitais metais, jeigu priešas nebus sumuštas šiemet. Tad remdami didvyriškus talkininkus, kartu padedame ir savo jaunimui mušti priešą.

Susirinkimo garbės svečiais bus **Povilas Rotomskis,** Sovietų Sąjungos generalio konsulo lietuvis atstovas, taipgi **Sovietų jūrininkai.** Prakalbas sakys **Vladimir Kazakevich,** svečias kalbėtojas; **Rojus Mizara,** Laisvės redaktorius; **Motiejus Šolomskas,** Tiesos jaunimo skyriaus redaktorius; **Dr. Jonas J. Kaškiaučius** iš Newarko, Lietuvių Komiteto pirmininkas.

Žavingoj koncertinėj programoj girdėsime solistes **Aldoną Klimaitę** ir **Susan Kazakevičiūtę, Rusų Balalaikų Orkestrą** ir paskilbusįjį **Sietyno Chorą** iš Newarko, vadovybėje muzikės **Bronės Šalinaitės.**

Imant atydon įspūdingą programą ir kilnų šios sueigos tikslą, reikia tikėtis, kad kiekvienas Lietuvos liaudies draugas, kiekvienas fašizmo priešas atvyks pareikšti savo brolišką solidarumą didvyriškiems kovotojams ir, kam išgalima, paremti medžiaginiai. **Komisija.**

Zailskas Sužeistas Tarnyboje

Vasario 25-tą iš Washingtono paskelbtuose sužeistų arba dingusių be žinios marininkų pajūrio sargybinių ir Marinų Korpuso įgulos sąrašuose pranešama, kad buvo sužeistas Laisvės kaimynas Vitold F. Zailskas, sūnus Frank Zailskų, gyvenančių 25 Scholes St.

Tame sąraše randasi 76 asmenys, iš kurių 4 yra newyorkiečiai, 5 iš New Jersey, o kiti iš įvairių Amerikos vietų.

Tuo pat sykiu paskelbta sąrašas 366 buvusių sužeistų nuo lapkričio pradžios, iš kurių tūli jau esą pilnai pasveikę ir sugrąžinti į veiklią tarnybą. Iš tų 27 yra iš New Yorko ir New Jersey valstijų.

Darbo Partija Atidarė Radijo Programą

Amerikos Darbo Partija pereitą ketvirtadienį, 10:15 val. vakaro, pradėjo savaitinę radijo programą iš stoties WEV D, pavadintą "Politinis Oro Forumas." Pirmoj programoj kalbėjo valstijos org. sekretorius Alex Rose ir Dean Alfange, buvęs gubernatorinis kandidatas pereituose rinkimuose.

REIKALAVIMAI

Reikalingas superintendentas prižiūrėti 42 šeimynų namo, garu apšildomas ir su refrigeration. Mokestis $75.00 į mėnesį su 3 kambariais. Antrašas, 403 Hewes St., Apt. 3. Atsišaukite prieš 3 val. po piet, bile dieną. (46-51)

Reikalinga vedusi pora prižiūrėti 33-jų šeimynų namą. Gaus keturis kambarius ir gerą algą. Dėl daugiau informacijų kreipkitės į krautuvę (paint): 514 Grand St., Brooklyn, N. Y. (49-50)

BROOKLYN
Labor Lyceum
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Banketų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
Keturios bolių alleys
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Sulaikė Išdavimą No. 1 Knygelių

Vietos produktų padalinimo ofisams užsibrukus pavėlavusiais reikalautojais No. 2 stampų knygelės, be kurios neišduodama antroji, Kainų Administracija įsakė sulaikyti No. 1 knygelių išdavinėjimą.

Tarybos atydą ypatingai atkreipė didelio skaičiaus ateinančių gauti No. 2 knygelę raportai, kad jų No. 1 knygelė pamesta ar pavogta ir dėl jos lig šiol numoję ranka, tarsi kad nieko nebūtų atsitikę, nors buvo kartkartėmis įsakyta, kad pamestos ar pavogtos knygelės būtų raportuojamos tuojau. Tokių esą apie 50,000.

Kokiu būdu jie dabar gaus antrąją knygelę, bus patvarkyta vėliau. Pirmosios knygelės prašant turės gerai išsiaiškinti laišku, dėl ko jos neišsiėmė pirmiau arba kada ir kokiu būdu ją prarado.

Miesto CIO Surinks Milijoną Parašų Už Bridges

Sujudę dėl generalio prokuroro Biddle įsakymo vakarų pajūrio darbininkų vadui Harry Bridges kovo 3-čią pasiduoti deportacijai, New Yorko miesto CIO atsišaukė į visus savo narius, kad jie per savo lokalus tiesioginiai atsišauktų į prezidentą Rooseveltą. Taipgi surinks milijoną parašų po peticijomis.

Atsišaukimuose prašoma prezidento Roosevelto sulaikyti Bridges persekiojimą, nurodant, kad Bridges yra tuomi vadu, kuris daugiau už kurį kitą asmenį vakarų pajūryje yra pasidarbavęs įvedimui darbininkų ir šapų vedėjų kooperacijos karo pastangoms.

Daugelis unijų jau yra pasiuntusios protestus.

Lisbone paskandintam Kliperyje gal bus žuvę ir keli newyorkiečiai, tarpe tų dainininkė ir žvaigždė aktorė Tamara.

Trijų metų mergaitė, kuri žino tiktai tiek, kad jos vardas Lorraine, priduota policijai pereitą trečiadienį kaipo pamestinukė.

Protestuos Prieš Nacių Terorą

Ateinančio pirmadienio vakarą rengiama didžiulis masinis mitingas Madison Square Gardene protestui prieš nacių iššudymą dviejų milijonų žydų. Mitingą rengia Amerikos Žydų Kongresas, su pritarimu ir parama AFL ir CIO unijų, Bažnyčių Federalės Tarybos ir kitų organizacijų.

Miestui paskelbus norint pirkti anglies subvių pajėgos stotims, tik trys iš 35 mieste esamų anglies firmų pasisiūlė anglies parduoti.

Mirė Cacchionės Brolis

Daugeliui lietuvių darbininkų gerai žinomas populiarus Miesto Tarybos narys Peter V. Cacchione pereitą ketvirtadienį gavo telegramą, kad Chicagoj nuo širdies atakos staiga mirė jo brolis Charles, 49 metų. Tarybininkas išvažiavo į šermenis, kurios įvyks Dayton, Ohio, 509 Homewood Ave., kur velionis gyveno su žmona ir kūdikiu.

Charles B. Cacchione buvo geležinkelietis mašinistas ir įrankių inžinierius.

VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI ĮTEIKIA SAVO DOVANĄ RAUDONAJAM KRYŽIUI

Julius L. Kuffler, Valytojų ir Dažytojų Amatų Tarybos, Inc., prezidentas, įteikia $10,000 čekį Amerikos Raudonojo Kryžiaus New Yorko Skyriaus pild. komiteto pirmininkei Mrs. David Challinor. Dovana, didžiausia iš tos industrijos bile kokiam labdaringam darbui, buvo sudėta stambiųjų tos rūšies įstaigų ir su jomis palaikančių ryšius susiedijos kriaučių krautuvėlių savininkų. Kuffler dabar paskirtas R. K. fondo kampanijos vedėju tai industrijai. Kampanija prasidės kovo pirmą.

Iš krašto kairėj stovi Louis Rose, dirbęs aukų sukėlimo pirmininku, o iš kito krašto—organizacijos advokatas Jae M. Lowell.

Irving Teatre Rodoma "Čepajevas"

Puikioji Sovietų filma "Čepajevas" dabar rodoma Irving Teatre, Irving Place ir 15th St., New Yorke.

Filma diriguota brolių Vasiljevų, skaitomų tarp geriausių direktorių pasaulyje, su Boris Babochkin vyriausioje rolėje, atvaizduoja bolševikų karvedį Čepajevą, kuris iš paprasto kario caro armijoj sovietinėms respublikoms sunkiais 1919 metais iškilo į Raudonosios Armijos komandierius. Prie šios rodoma ir francūzų filma "Aušra."

New Yorke susektas "palisų" raketas ir suimta trys asmenys, kurie manoma esant to raketo vadais.

"Laisveje" galima gauti Apsigynimo Bonai

ŠIE JUDŽIAI SUJAUDINS JUS!
1-mą kartą — MATYK PERGALINGĄ ANGLŲ 8-tą ARMIJĄ UŽIMANT TRIPOLĮ
DIDĮ ĮSPŪDINGĄ TUNISIA KARINĮ JUDĮ
CHINIJA KALBA — GIRDĖK PONIA CHIANG KAI-SHEK. EXTRA. "MARCH OF TIME" — "LAIVYNAS IR TAUTA"
Taipgi 43 karo žinių judžiai iš viso pasaulio. — 20c iki 2 P. M.
EMBASSY NEWSREEL THEATRE
BROADWAY & 46 ST., N. Y.

Irving Place The. Arti 14 St. ir Union Sq. GR.—5-9879 | Vėlus Rodymas Kas Šeštadienį
Sovietų Puikiausias Judis
"Chapayev"
su Boris Babochkin
Jean Gabin lošia
"Daybreak"
Taipgi:
Vėliausios rusų karo žinios.

Nuo juoko net lubos dreba! Juokingumas pasiekia aukščiausio laipsnio, kuomet tas padauža Casanova Benny su Priscilla sukelia smagųjį ermyderį su Rochesteriu!
JACK BENNY — PRISCILLA LANE veikale
'The MEANEST MAN in the WORLD'
"Niekšiškiausias Žmogus Pasaulyje"
su ROCHESTERIU
Ir dar didelis Gražuolių Vaidinimas! Pirmoj vietoj Visa Smagioji Programa Lygiai tokia, kaip Patiekta per Radiją — "TEISYBĖ ARBA PASEKMĖS," vadovaujant Ralph Edwards. Ekstra. Patrauklus Priedas — CAROL BRUCE, Radijo, Judžių žvaigždė.
ROXY 7th Ave. ir 50th St., New York.

Lietuvių Rakandų Krautuvė
GRAND FURNITURE CORP. CHAIR
Išdirbame ir Parduodame
Geriausios Rūšies Rakandus
Iš priežasties trūkumo materijolų, mes užsiimame taisymu ir perdirbimu kitchen, bedroom ir livingroom sets.
Taisymo darbą tęsime iki karas bus laimėtas.
M. Petraitienė ir Sūnai
409 ir 417 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 7-8451.

NOTARY PUBLIC
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.

KASDIENINIS STEBŪKLAS!
WILLIAMO SAROYAN'O
The Human Comedy
tai veikalas, į kurį panašaus jūs dar niekada nematėte jokiame judamame paveiksle. Tai kasdienos stebūklas. Jis pasako dalykus, kūrie visados nejaukiai jus jaudino, bet kurių jūs negalėjote žodžiais išreikšti. Kokiu tai slaptingu būdu šis judis nurita akmenį nuo jūsų širdies. Jūs mažu-pamažu prisiartinate prie savo bendrų-žmonių. "THE HUMAN COMEDY" yra panašaus padavimo judis kaip "Mrs. Miniver," "Random Harvest," "Goodbye, Mr. Chips" ir kiti žymieji Metro-Goldwyn -Mayer judžiai.
— PASAULINĖ PREMJERA, ANTRADIENĮ, KOVO 2 D. —
ASTOR THEATRE BROADWAY ir 45th St., N. Y.
Nuolatiniai Rodoma. — Nebrangi Įžanga.

TREČIA DIDŽIOJI SAVAITĖ!
Istoriniai judžiai, kuriuos pargabeno Wendell Willkie į Jungtines Valstijas
'Siege of Leningrad'
Pergalingoji epika didžio miesto, apgulto per 18 mėnesių.
Aiškina Edward Murrow — Europinis C.B.S. radijo Atstovas.
Nuolat nuo 9 A. M. 35c iki 1 P. M. šiokiom dienom.
STANLEY THEATRE 7th Ave. tarp 41—42 Sts., N. Y. WI-7-9686
VĖLAI RODOMA KAS ŠEŠTADIENĮ!

LAISVĖS BAZARAS

Šiemet Laisvė turės bazarą savo salėje, nes ta salė, kur visada laikydavo bazarus, užsidarė iki karo laimėjimo.

★ ★

Laisvės Bazaras Bus Balandžio 3 ir 4 April

ABU VAKARU BUS ŠOKIAI
Gros Pavidis Orkestra

Prašome bazarui dovanų ir prašome nesivėlinti jas pridūoti. Svarbu iš anksto žinoti, kiek jų bus.

Visi rūpinkimės, kad bazaras pavyktų. Kiekvienas dienraštį Laisvę branginantis žmogus privalo kuom nors prisidėti prie bazaro.

LAISVĖS SVETAINĖJE
419 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

Biznieriai, Skelbkitės "Laisvėje"

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.
Tel. EVergreen 4-8802 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS.

Linkime Laimingų ir Linksmų Naujų Metų Visiems Mūsų Kostumeriams!
Maži rankpinigiai palaikys jums bile daiktą.
Pamatykite Mūsų Dovanų Departmentą.
Ateikit Pasirinkt Dovanas Dabar

ROBERT LIPTON 701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
ATDARA VAKARAIS. Tel. STagg 2-2173